

פועלים אקספרס בע"מ

תמצית דוחות ביניים

ליום 31 במרץ 2019

תוכן העניינים

מס' סעיף	כותרת	עמוד
	מידע הצופה פני עתיד	4
	דוח הדירקטוריון והנהלה	5
1	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה	7
1.1	תיאור תמציתי של החברה ותחומי פעילות עיקריים	7
1.2	הפרדת חברות כרטיסי אשראי מבנקים בעלי היקף פעילות רחב	8
1.3	מידע כספי תמציתי עיקרי	9
1.4	הסיכונים העיקריים שהחברה חשופה להם	9
1.5	יעדים ואסטרטגיה עסקית	9
1.6	שיתופי פעולה אסטרטגיים והסכמים מהותיים	10
2	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי	10
2.1	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים	10
2.2	התפתחויות מהותיות בהכנסות ובהוצאות	12
2.3	התפתחויות של נכסים והתחייבויות, ההון, הלימות ההון ומינוף	14
2.4	מגזרי פעילות	17
3	סקירת הסיכונים	18
3.1	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם	18
3.2	סיכון אשראי	19
3.3	סיכון שוק ונזילות	22
3.4	סיכונים מובילים ומתפתחים	26
4	מדיניות חשבונאית ואומדנים קריטיים, בקורות ונהלים	28
4.1	מדיניות חשבונאית ואומדנים קריטיים	28
4.2	גילוי לגבי בקורות ונהלים	28
	הצהרות הנהלה	29
	תמצית דוחות כספיים ביניים	31
	דוח ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח לדוח הרבעוני	65
1	הדירקטוריון והנהלה	67
1.1	שינויים בהנהלת ודירקטוריון החברה בתקופת הדוח	67
1.2	דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית	67
2	הביקורת הפנימית	67
3	נספח לדוח הרבעוני	68
	מילון מונחים	72
	אינדקס	76

מידע הצופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוחות אלו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות (אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים), מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך, התשכ"ח-1968 ("חוק ניירות ערך"). התוצאות בפועל עשויות להיות שונות, לרבות באופן מהותי מהערכות ואומדנים שנכללו במסגרת מידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בישראל ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, הפרדת החברה מבנק הפועלים בע"מ ("בנק הפועלים") והשלכותיה השונות, שינויים רגולטוריים, שינויים חשבונאיים ושינויים בכללי המיסוי, וכן שינויים אחרים שאינם בשליטת החברה, ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינויים בתוכניות העסקיות של החברה ו/או להתממשותן באופן שונה, ואף מהותית, מכפי שנחזה. מידע צופה פני עתיד עשוי להיות מאופיין במילים או בביטויים כגון: "תחזית", "תוכנית", "יעד", "אומדן סיכון", "תרחיש", "תרחיש קיצוני", "הערכת סיכון", "קורלציה", "התפלגות", "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתעתד", "עשוי להשתנות", "צריך", "יכול", "יהיה", "להערכת החברה" וביטויים דומים להם. מידע וביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה למועד הדוח לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים, בין היתר, שינויים בפרמטרים כגון: מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בישראל ובהו"ל, שיעורי אינפלציה, הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון, הפרדת החברה מבנק הפועלים והשלכותיה השונות, החשיפה לסיכונים פיננסיים, איתנות פיננסית של לווים, התנהגות המתחרים, היבטים הקשורים בתדמית החברה, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כח אדם, ובתחומים אחרים אשר יש להם השפעה על פעילות החברה ועל הסביבה בה היא פועלת, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה ודאית. כמו-כן, חלק מהמידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המבוסס על פרסומים של גורמים חיצוניים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל וגורמים אחרים.

פועלים אקספרס בע"מ
דוח הדירקטוריון וההנהלה
ליום 31 במרץ 2019

רשימת טבלאות

עמוד	נושא
11	טבלה 1: שערי החליפין ומדד המחירים לצרכן
13	טבלה 2: נתוני פעילות
15	טבלה 3: הלימות הון
20	טבלה 4: סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים
20	טבלה 5: תנועה ביתרות חובות פגומים שנבחנו פרטנית
21	טבלה 6: מדדי סיכון ואשראי
23	טבלה 7: שווי הוגן מותאם של המכשירים הפיננסיים של החברה
24	טבלה 8: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם של החברה
25	טבלה 9: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית

1 - סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

1.1 - תיאור תמציתי של החברה ותחומי פעילות עיקריים

פועלים אקספרס בע"מ (להלן: "החברה") הוקמה והתאגדה בישראל בשנת 1995 כחברה פרטית על-פי פקודת החברות [נוסח חדש], תשמ"ג-1983. בחודש מרץ 2019 רכשה ישראלכרט בע"מ (להלן: "ישראלכרט") את מלוא השליטה בחברה מבנק הפועלים בע"מ (להלן: "בנק הפועלים"). נכון למועד חתימת הדוח מוחזקת ישראלכרט על ידי בנק הפועלים בשיעור של 33%.

החברה הינה חברת כרטיסי אשראי והינה "תאגיד עזר" כמשמעות מונח זה בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981. למיטב הבנת החברה, במועד בו יחדל בנק הפועלים לשלוט בישראלכרט לא יחול עליה עוד הוראות כאמור החלות על 'תאגיד עזר' אך היא תמשיך להיות כפופה לפיקוחו של הפיקוח על הבנקים בקשר בין היתר עם פעילותה כ'חברות כרטיסי אשראי' ו'כסולק'. לחברה אין חברות בנות או חברות מוחזקות אחרות.

החברה הינה חברת כרטיסי אשראי ומנפיקה, מתפעלת וסולקת כרטיסי אשראי מסוג אמריקן אקספרס, המונפקים לשימוש בישראל ובח"ל מכה רישיון שניתן לחברה על-ידי American Express Ltd (להלן: "ארגון אמריקן אקספרס"). בחודש מאי 2016 חודש ההסכם עם ארגון אמריקן אקספרס העולמית בקשר להנפקה וסליקה של כרטיסי אמריקן אקספרס. ההסכם הינו לתקופה של 5 שנים נוספות החל מיום 1 בינואר 2017. בין פועלים אקספרס לארגון American Express העולמי מתנהל משא ומתן לפרטים נוספים ראה סעיף 1.6.2 להלן.

מערכת התשלומים בכרטיסי חיוב בישראל

'כרטיס חיוב' הוא שם כולל לאמצעי תשלום המאפשרים רכישת מוצרים או שירותים מאת ספק. ככלל, כרטיסי החיוב שמנפיקה החברה כוללים גם אפשרות לקבלת שירותי משיכת מזומנים באמצעות מכשירים ממוכנים למשיכת מזומן (ATM).

כרטיסי החיוב של החברה מחולקים ככלל לשני (2) סוגים עיקריים –

"כרטיסי חיוב בנקאיים" או "כרטיסים בנקאיים", המונפקים מכוח הסדרים בהם קשורה החברה עם בנקים שונים להנפקה ותפעול כרטיסים, ואשר ככלל החיובים בקשר עימם הינם באחריות הבנק הרלוונטי.

"כרטיסי חיוב חוץ בנקאיים" או "כרטיסים חוץ בנקאיים", המונפקים שלא מכוח הסדר בין החברה לבנקים אלא בעיקר מכוח התקשרות החברה עם גופים וארגונים שונים להנפקת כרטיסים, ואשר ככלל החיובים בקשר עימם הינם באחריות החברה.

מערכת התשלומים בכרטיסי חיוב בישראל מורכבת, על-פי רוב, ממנפיק, סולק, בעל מותג/ארגון בינלאומי (שהינו בעל מותג הכרטיס הרלוונטי), בית עסק ולקוח (מחזיק הכרטיס), כאשר הפעולות הנלוות להנפקת הכרטיס עשויות להתבצע על-ידי מתפעל הנפקה שלעיתים משמש גם כמנפיק¹.

בתמצית, קשרי הגומלין בין הגורמים כאמור הינם כדלקמן: (1) המנפיק מנפיק ללקוחו (מחזיק הכרטיס) כרטיס חיוב, וזאת מכוח רישיון או מעמד של המנפיק בארגון הבינלאומי; (2) מחזיק הכרטיס משתמש בכרטיס כאמצעי תשלום (לרבות בדרך של קבלת אשראי בכרטיס) בבית העסק לרכישת מוצרים או שירותים; (3) בית העסק מעביר לסולק את פרטי העסקה, ככלל באמצעות חברת שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (להלן: "שב"א"), או באמצעות הארגון הבינלאומי הרלוונטי (ביחס לעסקאות המבוצעות מול סולק בחו"ל); (4) הסולק מעביר לבית העסק את התמורה עבור העסקה, בניכוי עמלת בית עסק², וגובה את תמורתה של העסקה מהמנפיק; (5) המנפיק פועל לגבות את התמורה ממחזיק הכרטיס וכן מזכה המנפיק את הסולק בתמורה בניכוי "עמלה צולבת" (או בניכוייה האחר: "עמלת מנפיק"; קרי, עמלה בגין עסקה שנעשתה בכרטיס חיוב שהנפיק המנפיק ואשר נסלקה על-ידי הסולק).

בהקשרה של החברה, יצוין בהקשר האמור, כי הואיל ופועלים אקספרס מנפיקה וסולקת בבלעדיות בישראל כרטיסי אשראי מסוג "American Express", בעסקאות מקומיות מהווה 'מערכת סגורה' שבה פועלים אקספרס הינה גם המנפיק וגם הסולק, תשלום עמלה צולבת לצדדים שלישיים אינו רלוונטי בהקשר לפעילותה.

למועד הדוח, פועלת החברה בתחומי ההנפקה והסליקה של "American Express". נוסף על החברה, פועלים בתחומי ההנפקה והסליקה למועד הדוח גם חברות כרטיסי האשראי הבאות: ישראלכרט בע"מ (להלן: "ישראלכרט"), חברה אם, אשר מנפיקה וסולקת כרטיסים אשראי מסוג ישראלכרט, במשותף עם יורפיי מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג מסטרקארד וכן מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג ויזה, מקס איט פיננסים בע"מ ("מקס") (לשעבר לאומי קארד) וכרטיסי אשראי לישראל בע"מ ("כ.א.ל."), אשר למיטב ידיעת החברה, מנפיקות וסולקות כרטיסי חיוב מהמותגים "Visa" ו-"MasterCard" וכן סולקות כרטיסי חיוב מהמותג "ישראלכרט"; וכן דיינרס קלוב ישראל בע"מ (להלן: "דיינרס"), אשר למיטב ידיעת החברה, הינה חברה בת של כ.א.ל., המנפיקה וסולקת בבלעדיות כרטיסי אשראי ממותג פרטי "Diners Club".

1 תפעול הנפקה – כל הפעולות והשירותים הנלווים להנפקת כרטיסי חיוב למעט ההנפקה עצמה של כרטיסי החיוב וקביעת העמלות והעלויות ללקוח הכרוכות בהנפקת כרטיסי החיוב והשימוש בהם, אלא אם צוין או משתמע אחרת מתוכן הדברים או הקשרם, תיאור פעילות ההנפקה בדוח זה הינה לרבות 'תפעול הנפקה'.

2 "עמלת בית עסק" הינה עמלה הנגבית על-ידי חברה סולקת מבית עסק עימו היא קשורה בהסכם שירותי סליקה, וזאת בתמורה לשירותי הסליקה שהיא מספקת לו. במסגרת הסכם שירותי הסליקה מתחייבת החברה הסולקת כלפי בית העסק, כי בכפוף לקיום תנאי ההסכם ביניהם, החיובים בהם התחייבו מחזיקי הכרטיסים (הנסלקים על-ידי אותה חברה) כלפי בית העסק, בעת שרכשו טובין או שירות בבית העסק, ישולמו על-ידיה.

פעילות החברה מנוהלת בשני מגזרי פעילות: מגזר ההנפקה, ומגזר סליקה. בתחום ההנפקה, כחלק מיישומן של הוראותיו של חוק שטרומ ראה סעיף 1.2 לדוח הדירקטוריון להלן וכן ביאור 17.ב.22.2 לדוחות הכספיים שנת 2018. החברה מהווה 'מנפיקה' ו-'מתפעלת הנפקה' בקשר עם כרטיסים חוץ בנקאיים ו-'מנפיקה'/מנפיקה במשותף ו/או 'מתפעלת הנפקה' בקשר לכרטיסים בנקאיים. פעילות החברה כאמור במותג "American Express" מתבצעת מכח רישיון שהוענק לה על ידי הארגון הבינלאומי כאמור וההסכם מולו. לפרטים ראה סעיף 1.6.2 לדוח הדירקטוריון וההנהלה להלן.

לפרטים נוספים אודות פעילויות החברה בתחומי ההנפקה והסליקה, ראה סעיף 2.4 לדוח הדירקטוריון לשנת 2018 לפרטים אודות מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים בתחומי פעילות החברה, סקירה כלכלית ופיננסית והליכי רגולציה, ראה סעיף 2.1 לדוח הדירקטוריון להלן, וכן ביאור 6.ב לתמצית דוחות כספיים ביניים להלן).

ההתקשרות שבין החברה לבין ישראל כרטיס בע"מ - בין החברה לבין ישראל כרטיס קיים הסכם לפיו ישראל כרטיס מנהלת ומתפעלת עבור החברה את פעילות ההנפקה ואת פעילות הסליקה בישראל של עסקאות הנעשות בבתי עסק באמצעות כרטיסי אמריקן אקספרס (להלן: "ההסדר"). החברה משתתפת בכל העלויות המשותפות לישראל כרטיס ולחברה על-פי חלקה היחסי בפעילות האמורה. תמורת ביצוע פעילות ישראל כרטיס בתפעול ההסדר, משלמת החברה לישראל כרטיס עמלה ותשלומים אחרים כמוסכם ביניהן.

החברה הינה חלק מקבוצת ישראל כרטיס (להלן: "קבוצה" או "קבוצת ישראל כרטיס") אשר מונה, בין היתר, את החברות ישראל כרטיס וירופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ (להלן: "ירופיי").

1.2 - הפרדת חברות כרטיסי אשראי מבנקים בעלי היקף פעילות רחב

בחודש ינואר 2017 פורסם ברשומות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), תשע"ז-2017 ("חוק שטרומ"). על-פי החוק האמור, בין היתר:

(1) החל מיום 31 בינואר 2017 ("יום התחילה"), בנק הפועלים (אשר למועד הדוח הינו עדיין בעל השליטה בישראל כרטיס) ובנק לאומי לישראל בע"מ ("בנק לאומי")^{3, 4}, לא יוכלו עוד לשמש כמתפעלי הנפקה, קרי- לא יוכלו עוד לבצע את כל הפעולות והשירותים הנלווים להנפקת כרטיסי חיוב (למעט ההנפקה עצמה של כרטיסי חיוב וקביעת העמלות והעלויות ללקוח הכרוכות בהנפקת כרטיסי חיוב והשימוש בו) ("תפעול הנפקה" ו-"מתפעל הנפקה", לפי העניין) ולעסוק בסליקה של עסקאות בכרטיסי חיוב. יחד עם זאת, ניתנה לבנקים האמורים אפשרות להתקשר עם גופים חיצוניים (כגון החברה) כמתפעלי הנפקה לצורך הספקת השירותים הנלווים להנפקת כרטיסי חיוב או להתקשר, ככל בית עסק אחר, עם סולק; (2) החל מתום שנתיים מיום התחילה ובמהלך תקופה שנקבעה, לא יבצע בנק המנפיק כרטיסי חיוב, שערב יום התחילה שלט או החזיק אמצעי שליטה בחברת כרטיסי חיוב, באמצעות חברה מתפעלת אחת, תפעול הנפקה של יותר מחמישים ושניים אחוזים (52%) מסך כרטיסי האשראי החדשים (ללא כרטיסי חיוב מידי) שמנפיק הבנק ללקוחותיו (לעניין זה לא יובא בחשבון כרטיס אשראי שהונפק על-פי חוזה כרטיס אשראי שנחתם לפני יום התחילה וחדש במהלך תקופת המעבר); (3) לא יורשו עוד הבנקים האמורים לשלוט או להחזיק אמצעי שליטה בתאגיד הפועל בתחומים כאמור, וזאת, החל מיום 1 בפברואר 2020 (תום שלוש (3) שנים מיום התחילה), וביחס למי מהבנקים כאמור ששיעור אחזקותיו בחברת כרטיסי אשראי המוחזקת על-ידו פחת במהלך התקופה האמורה לכדי ארבעים אחוזים (40%) או פחות (ובלבד שלפחות עשרים וחמישים אחוזים (25%) ממניות חברת כרטיסי האשראי האמורה הונפקו לציבור) - החל מיום 1 בפברואר 2021 (תום ארבע (4) שנים מיום התחילה); (4) כן נקבע, כי אדם המחזיק יותר מחמישים אחוזים (5%) מסוג מסוים של אמצעי שליטה בחברת כרטיסי אשראי אחת, לא ישלוט בחברת כרטיסי אשראי נוספת ולא יחזיק בה יותר מחמישים אחוזים (5%) מסוג מסוים של אמצעי שליטה. יובהר, כי לעניין הבעלות העתידית בחברות כרטיסי האשראי המופרדות, החוק קובע, כי יראו חברות כרטיסי חיוב שערב יום התחילה נשלטו בידי אותו אדם (כדוגמת ישראל כרטיס והחברה), כחברת כרטיסי חיוב אחת ובהתאם מאפשר לראות, להבנת החברה, באחזקה בישראל כרטיס ובאמצעותה בפועלים אקספרס, כאחזקה בחברת כרטיסי אשראי אחת, לעניין זה.

להערכת החברה, להוראותיו של חוק שטרומ (לרבות תיקוני החקיקה העקיפים מכוחו) ויישומן צפויות השלכות משמעותיות ומהותיות על ענפי כרטיסי האשראי, הבנקאות והשירותים הפיננסיים, ובכלל זאת על הקבוצה, אשר למועד החברה אין ביכולתה של החברה לאמוד או לכמת את השפעתן העתידית הכוללת. יחד עם זאת, למועד החברה הקבוצה פועלת במספר מישורים על מנת להיערך להשלכות החקיקה האמורה ולהתמודד עם השלכותיה.

לפרטים נוספים ראה סעיף 1.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2018 וכן ביאור 17.ב.22.2 לדוחות הכספיים שנת 2018. בהמשך לאמור בסעיף 1.2 לדוח הדירקטוריון לשנת 2018, וכפי שדווח על ידי בנק הפועלים, כחלק מההיערכות ליישומן של חוק שטרומ, ביום 16 באפריל 2019, חתם בנק הפועלים עם מקס על הסכם הנפקה משותפת ותפעול הנפקת כרטיסי חיוב, שכפוף לאישור הפיקוח על הבנקים. על פי הדיווח כפי שנמסר לחברה ואגב הצעת מניות המכר של ישראל כרטיס על ידי בנק הפועלים ונכון לאותו מועד, בין היתר, בנק הפועלים ומקס ינפיקו כרטיסי אשראי ללקוחות בנק הפועלים שתפעולם יבוצע על ידי מקס.

3 לאור עמידתם של הבנקים האמורים בהגדרת "בנק בעל היקף פעילות רחב" בחוק שטרומ.
4 למיטב ידיעת החברה, בחודש אוקטובר 2018 בנק לאומי ביחד עם קבוצת עזריאלי, המחזיקים ב-80% ו-20%, בהתאמה, במניות מקס, התקשרו בהסכם למכירת מלוא החזקותיהן במקס לחברת Warburg Financial Holdings (Israel LTD) על-פי הודעת בנק ישראל, במהלך חודש פברואר 2019 ניתן לרוכשת האמורה היתר שליטה במקס ולמיטב ידיעת החברה, בהמשך לכך הושלם ההסכם כאמור.

1.3 - מידע כספי תמציתי עיקרי

להלן פרטים על ההתפתחויות והשינויים העיקריים שחלו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019:

הרווח הנקי של החברה בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 הסתכם ב- 12 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. **סך נכסי החברה** ליום 31 במרץ 2019 עמדו על 3,275 מיליון ש"ח בהשוואה ל-3,313 מיליון ש"ח ליום 31 במרץ 2018 ול-3,220 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018.

יתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו ליום 31 במרץ 2019 עמדה על 2,816 מיליון ש"ח בהשוואה ל-2,729 מיליון ש"ח ליום 31 במרץ 2018 ול-2,626 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018.

סך ההון ליום 31 במרץ 2019 עמד על 482 מיליון ש"ח בהשוואה ל-428 מיליון ש"ח ליום 31 במרץ 2018 ול-470 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018. **יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון** ליום 31 במרץ 2019 עמד על 21.1% בהשוואה ל-19.0% ביום 31 במרץ 2018 ול-20.9% ליום 31 בדצמבר 2018. **שיעור תשואת הרווח הנקי להון הממוצע** בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 עמד על 10.5%, בהשוואה ל-11.9% בתקופה המקבילה אשתקד.

לפרטים נוספים ראה סעיפים 2.2 ו-2.3 לדוח הדירקטוריון וההנהלה זה.

1.4 - הסיכונים העיקריים שהחברה חשופה להם

חלק מהמידע המפורט בפרק זה, אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, כמפורט ברישא לדוח זה.

פעילותה של החברה כרוכה בסיכונים אשר העיקריים שבהם:

סיכון תפעולי: נובע מתהליכים פנימיים כושלים או ליקויים מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים.

סיכון אשראי: נובע מן האפשרות שלווה ו/או צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו בהתאם לתנאים המוסכמים.

סיכון נזילות: הינו סיכון לרווחי החברה וליציבותה, הנובע מאי יכולתה לספק את צרכי נזילותה, היכולת לממן גידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויותיה במועד פירעונן, מבלי להיקלע להפסדים חריגים.

סיכונים אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות (סייבר): סיכון לאירועי דלף מידע הכוללים חומר עסקי רגיש ופרטי לקוחות וכן התקפות סייבר אשר מכוונות כנגד תשתיות החברה.

סיכון משפטי: נובע מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, פגיעה בפעילות החברה הנובעת מפרשנות מוטעית של הוראת חוק או רגולציה, או קיומו של הליך משפטי (כגון תביעות ייצוגיות) נגד מי מחברות הקבוצה.

סיכון רגולטורי: נובע משינויים עתידיים מהותיים מתהליכי חקיקה ו/או מטיוטות ו/או מהוראות של גופים רגולטוריים שונים, הקובעים מגבלות על תחומי פעילות ומקורות הכנסה של הקבוצה, או המטילים חובות שישומן כרוך בעלויות משמעותיות לחברה.

סיכון אסטרטגי ותחרות: נובע כתוצאה מהחלטות עסקיות שגויות, יישום לא מתאים של החלטות עסקיות ואי ביצוע או אי התאמה של תוכנית העבודה והמודל העסקי לשינויים בסביבה העסקית והעדר תגובה לשינויים ענפיים (לדוגמה מהלכי מתחרים), כלכליים או טכנולוגיים.

סיכון ציות: סיכון הציות הוא הסיכון הכרוך באי-ציות של הקבוצה, בכל מקום רלוונטי לפעילות הקבוצה, להוראות החוק והרגולציה, אמות מידה רגולטוריות וקוד אתי רלוונטי. סיכון הציות כולל גם את הסיכון ההתנהגותי (Conduct-risk), שהינו הסיכון הגלום בהתנהגות הקבוצה אל מול לקוחותיה, וכן את סיכון המוניטין הנלווה לאי-הציות להוראות האמורות.

לפרטים נוספים, לרבות אודות גורמי סיכון נוספים להם חשופה החברה, ראה פרק "סקירת הסיכונים" לדוח הדירקטוריון וההנהלה להלן וכן "דוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים" אותו ניתן למצוא באתר האינטרנט של החברה.

1.5 - יעדים ואסטרטגיה עסקית

לפרטים אודות היעדים והאסטרטגיה העסקית של החברה, ראה סעיף 1.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2018.

1.6 שיתופי פעולה אסטרטגיים והסכמים מהותיים

1.6.1 מקורות המימון

החברה מממנת את פעילותה השוטפת בעיקר באמצעות הון עצמי, אשראי מבנקים ותזרים מפעילות שוטפת. בנוסף, משתמשת החברה בקו מובטח מבנק הפועלים. כמו כן, החברה מנהלת מעקב שוטף אחר תמהיל מקורות המימון וקבעה מגבלות שנועדו על מנת להבטיח נזילות מספקת.

בהמשך לאמור בסעיף 1.6.6 [ב] לדוח הדירקטוריון לשנת 2018 הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 470 יושמה ברבעון הראשון של שנת 2019. במסגרת התיקון להוראה נקבע כי בנק יעביר למתפעל הנפקה את הכספים בגין עסקאות בכרטיסים בנקאיים שהונפקו על-ידי הבנק (לרבות בהנפקה משותפת) במועד שבו נדרש מתפעל הנפקה להעביר כספים אלה לסולק בהתאם למועד או למועדים שנקבעו בהסכם הסליקה הצולבת, ללא תלות במועד החיוב של הלקוח וללא תלות בזהות הסולק שאליו מעביר מתפעל הנפקה את התמורה.

1.6.2 - הארכת רישיון מותג American Express

בהמשך לאמור בסעיף 1.6.2 בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2018 וכן בביאור 1.7.1. לדוחות הכספיים לשנת 2018, בין פועלים אקספרס לארגון American Express העולמי מתנהל משא ומתן לגיבושם של התנאים להארכת הסכם רישיון מותג "American Express" לתקופה נוספת עד ליום 31 בדצמבר 2026.

1.6.3 – לפרטים אודות התקשרויות עם מועדוני לקוחות במהלך תקופת הדוח, ראה סעיף 1.6.3.2 לדוח הדירקטוריון לשנת 2018.

1.6.4 – בהמשך לאמור בסעיף 1.6.4.ב. לדוח הדירקטוריון לשנת 2018, בחודש מאי 2019 הגישה החברה בקשה לחברות בעמותה הנוכרת בסעיף כאמור.

לפרטים אודות שיתופי הפעולה האסטרטגיים העיקריים של החברה ואודות הסכמים מהותיים של החברה, ראה פרק 1.6 "שיתופי פעולה אסטרטגיים והסכמים מהותיים" לדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2018.

2 - הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

2.1 - מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

2.1.1 - סקירה כלכלית ופיננסית⁵

הפעילות הכלכלית במשק הישראלי

האינדיקטורים הכלכליים מצביעים על האצה בצמיחה ברבעון הראשון של השנה, ומסתמן שהצמיחה מאוזנת מבחינת ענפי המשק. המדיניות הכלכלית, הן המוניטרית והן הפיסקלית, היא מרחיבה ותומכת בצמיחה בעת זו. עליות השערים החדות בשוקי ההון ברבעון הראשון תרמו אף הן לשיפור אמון הצרכנים, ופעלו להגדלת הצריכה. יצוא השירותים של ישראל עלה בקצב מהיר, בעיקר הודות לעלייה חדה ביצוא שירותי ההי-טק (ללא חברות הזנק) ושירותי תיירות. ביצוא התעשייתי נרשמה עלייה נאה, בייחוד במוצרי הכימיה והתרופות. הפדיון בענפי המסחר הסיטונאי והקמעונאי עלה בחודשים הראשונים של השנה בקצב מהיר שמשקף עלייה מהירה בצריכה הפרטית. שיעור האבטלה ירד בחודש מרץ לרמה של 3.9%, מספר המועסקים ברבעון הראשון עלה בקצב שנתי של 3.6%, שהוא גבוה ביחס לגידול ארוך הטווח בכוח העבודה. השכר הממוצע עלה ב-3.8% ב-12 החודשים האחרונים.

המדיניות הפיסקלית והמוניטארית

ריבית בנק ישראל נותרה במהלך הרבעון הראשון וכן בחודש אפריל ללא שינוי ברמה של 0.25%. הריבית היא עדיין נמוכה באופן ניכר מהציפיות לאינפלציה, כך שהריבית הריאלית היא שלילית. בנק ישראל הותיר גם את ההכוונה המוניטרית לפיה המדיניות תתמוך בעליית סביבת האינפלציה למרכז תחום היעד. סביבת האינפלציה עלתה מעט במהלך הרבעון הראשון והשווקים מתמחרים כעת העלאת ריבית אחת השנה. הגירעון התקציבי הסתכם ברבעון הראשון של השנה בסכום של 9.3 מיליארד שקל, זאת לעומת גירעון של 2.1 מיליארד שקל בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור הגירעון מהתוצר נמצא במגמת עלייה והגיע בחודש מרץ ל-3.4%. נתוני חודש אפריל הצביעו על עלייה חדה אף יותר לרמת גירעון של 3.8% מהתוצר. יחסים אלו חורגים מיעד הגירעון לשנת 2019 שעומד על 2.9% מהתוצר. ההוצאה הממשלתית גדלה ברבעון הראשון בשיעור גבוה של כ-11%, לעומת הרבעון המקביל ב-2018, בעוד שההכנסות ממסים גדלו ב-2.2%.

⁵ למיטב ידיעת החברה, ועל בסיס מקורות חיצוניים

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן "הידוע" ירד ברבעון הראשון ב-0.3%. המדד לחודש מרץ עלה ב-0.5% לעומת פברואר. קצב האינפלציה השנתי עלה לשיעור של 1.4%. סעיף הדיור התייקר בשנה האחרונה בשיעור של 2.6% והוא הסעיף בעל התרומה הגבוהה ביותר לאינפלציה. מגד, התגברות התחרות מצד הרכישות המקוונות המשיכה להזייל מחירים של מוצרים כמו הלבשה והנעלה וריהוט וציוד לבית. השקל יוסף ברבעון הראשון של השנה בשיעור של 3.1% מול הדולר האמריקאי, ומול האירו בשיעור של 5.0%. מול סל המטבעות האפקטיבי חל ייסוף של 3.5%.

התפתחויות בכלכלה העולמית

הכלכלה העולמית הציגה תמונה חיובית ברבעון הראשון של השנה, זאת חרף גורמי סיכון, כמו מאבק הסחר בין ארה"ב לבין סין, ואי השגת הסכם בין בריטניה לאיחוד האירופי באשר לתנאי הפרישה מהאיחוד. בארה"ב הצמיחה הסתכמה ברבעון הראשון בשיעור שנתי של 3.2%, ובגוש האירו הצמיחה האינפלציה לשיעור שנתי של 1.5%. שוק העבודה בארה"ב נמצא במצב של תעסוקה מלאה ושיעור האבטלה בו ירד לרמה של 3.6% והוא הנמוך בחמישים השנים האחרונות. בגוש האירו שיעור האבטלה ירד לרמה של 7.7% והוא הנמוך מזה עשור. המצב הטוב של שוק העבודה והמדיניות המוניטרית המרחיבה לא העלו את האינפלציה וברבעון הראשון אף נרשמה בה התמתנות קלה הן בארה"ב והן באירופה לרמה שנתי של 2.0% ו-0.8% בהתאמה (נתוני מרץ, אינפלציה ליבה). הבנקים המרכזיים בעולם מאותתים על עצירת תהליך עליית הריבית, ואפילו על הפחתות ריבית. בארה"ב עקום התשואות הפך להיות בעל שיפוע שלילי בחלקו הקצר, כלומר המשקיעים צופים הפחתות ריבית בתקופה הקרובה. בגוש האירו המסר של הבנק המרכזי היה שהריבית תיוותר ברמתה הנוכחית (-0.4%) תקופה ארוכה יותר.

טבלה 1: שערי החליפין ומדד המחירים לצרכן

להלן פרטים על שערי החליפין היציגים ומדד המחירים לצרכן (בסיס 2018 = 100) ושיעורי השינוי הם:

ביום 31 במרץ 2019	ביום 31 במרץ 2018	ביום 31 בדצמבר 2018	
100.7	99.3	100.2	מדד המחירים לצרכן (בנקודות) - בגין
3.632	3.514	3.748	שער הדולר של ארה"ב (בש"ח ל-1 דולר)
4.078	4.329	4.292	אירו (בש"ח ל-1 אירו)

שיעור השינוי לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019	שיעור השינוי לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018	שיעור השינוי לשנה הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018	
0.50%	(0.10%)	0.80%	מדד המחירים לצרכן - בגין
(3.09%)	1.36%	8.10%	שער הדולר של ארה"ב
(4.97%)	4.24%	3.35%	שער אירו

2.1.2 מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים מהותיים החלים על החברה

כחברה העוסקת בהנפקה וסליקה של כרטיסי חיוב, בתפעול מערך כרטיסי חיוב, ובדומה לחברות כרטיסי אשראי אחרות בענף בארץ, חלים על החברה דינים והוראות שונים בקשר עם פעילותה בתחומים אלה, כגון: חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986 ("חוק כרטיסי חיוב");⁶ חוק הבנקאות רישוי; חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 ("חוק הבנקאות (שירות ללקוח)"); פקודת הבנקאות, 1941 ("פקודת הבנקאות"); חוק אשראי הוגן; חוק שטרות (ותיקוני החקיקה העקיפים מכוחו); חוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 וצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של אשראי תאגידיים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשס"א-2001; וכן התקנות, הצווים והכללים שהוצאו מכוחם המטילים עליה חובות ומגבלות שונות. כמו-כן, חלות על החברה והוראות שונות שמוציא מעת לעת הפיקוח על הבנקים במסגרת חוזרים, מכתבים והנחיות, החלים על חברות כרטיסי אשראי, כגון נוהל בנקאי תקין מספר 470 (כרטיסי חיוב).⁷ יצוין, כי בתחום הסליקה, פעילותה של החברה כפופה, בין היתר, לקבלת רישיון סולק או אישור סליקה מאת הפיקוח על הבנקים (מכוח חוק הבנקאות רישוי), וכן לנוהל בנקאי תקין מספר 472 (סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב).⁸ למועד תחילת הדוח לחברות הקבוצה (הרלוונטיות) אישור סליקה מבנק ישראל המתחדש אחת לשנה ואשר חודש לאחרונה עד ליום 31 במרץ 2020. החברה נמצאת בתהליכים מול הפיקוח על הבנקים לקבלת רישיון סליקה קבוע.

6 המסדיר את מערכת היחסים שבין המנפיק לבין הלקוח בנוגע להנפקת כרטיס חיוב, וכולל בין היתר הסדרים כגון הצורך בחוזה התקשרות, אחריות בגין שימוש לרעה בכרטיס, הסדרת אי תשלום במקרה של אי הספקה של מוצר או שירות או במקרה של חדלות פירעון של ספק וכדומה. ראה ביאור 17.ב.21 לדוחות הכספיים להלן וביאור 17.ב.22 לדוחות הכספיים להלן לעניין תזכיר חוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019.

7 ההוראה כוללת, בין היתר, הנחיות לגבי ההתנהלות השוטפת של הנפקת כרטיסים ותפעולם, שיווק ודיוור וכן הוראות בדבר סיום חוזה כרטיס חיוב. בנוסף, מפרטת ההוראה רשימה של הוראות נוהל בנקאי תקין החלות על חברות כרטיסי האשראי, ביניהן הוראות בדבר הרכב הדיריקטוריון ופעולותיו, ניהול הסיכונים, עסקאות עם אנשים קשורים, ניהול טכנולוגיות מידע, מדידה והלימות הון ועוד.

8 ההוראה כוללת, בין היתר, הנחיות לגבי הסדרת הפעילות השוטפת של תאגידיים המספקים שירותי סליקה עסקאות בכרטיסי חיוב כגון דרישות הון הנדרשות מסולקים, הגנות על כספי סליקה, ניהול חשבונות בתי העסק, יחסי סולק ובית העסק והעברת כספים בסוגי עסקאות שונות (חיוב נדחה או מיידי). בנוסף, מפרטת ההוראה רשימה של הוראות נוהל בנקאי תקין החלות על סולקים, ביניהן הוראות בדבר הרכב הדיריקטוריון ופעולותיו, ניהול הסיכונים, עסקאות עם אנשים קשורים, ניהול סיכונים, חלוקת דיבידנד, ניהול טכנולוגיות המידע, ניהול הגנת הסייבר, מדידה והלימות הון ועוד.

יצוין, כי נוסף לדינים הרלוונטיים לפעילות החברה באופן ספציפי כאמור לעיל, חלים על פעילותה גם דינים כלליים יותר, כגון: חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988; חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 ("חוק הגנת הפרטיות"); וכדומה, וכן תקנות, צווים וכללים שהוצאו מכוחם.

2.1.3 - שינויים רגולטוריים מהותיים בענף כרטיסי האשראי בישראל

בשנים האחרונות ניכרת עלייה משמעותית בחקיקה, בהוראות רגולטוריות וברפורמות בענף הבנקאות בכלל ובענף כרטיסי האשראי והמימון לאנשים פרטיים בפרט, בין היתר, כאשר נראה כי כוונת הרגולטור היא לקדם את התחרות בענפים אלו. חלק מהוראות הרגולציה והחקיקה כאמור, ובוודאי שהוראות אלה כמכלול, הינן בעלות השפעה משמעותית על פעילותה של החברה. לפרטים אודות המגמות וההליכים הרגולטוריים העיקריים בסביבת הפעילות העסקית בה פועלת החברה (אשר חלקם טרם הושלמו נכון למועד חתימת הדוח), ראה ביאור 2.ב.6. לתמצית הדוחות הכספיים ביניים להלן. בנוסף יצוין, כי להבנת החברה מסתמנת בתקופה האחרונה מגמה של החלתן של הוראות הרגולציה בנושא דיני הגנת הצרכן (באמצעות תיקון הוראות הדין החלות על תאגידים בנקאיים) גם על חברות כרטיסי אשראי (שאינן כפופות לחוק זה).

2.1.4 השפעת ההתפתחויות הרגולטוריות על החברה ותחומי הפעילות בהם היא פועלת

להערכת החברה, לריבוי הליכי הרגולציה בענפי פעילות החברה, ובאופן ספציפי לשינויי הרגולציה בתחומי הפעילות (לרבות מעמדן הרגולטורי של חברות החברה לאחר ההיפרדות מבנק הפועלים), צפויות ו/או עשויות להיות (לפי המקרה) השלכות משמעותיות ומהותיות על ענפי הבנקאות, השירותים והמוצרים הפיננסיים וכרטיסי האשראי בכלל ועל החברה ותחומי פעילותה בפרט (לרבות השלכות אשר עלולות להשפיע מהותית לרעה על עסקי החברה ותוצאותיה במי מתחומי פעילותה), אשר למועד חתימת הדוח אין ביכולתה של החברה לאמוד או לכמת. לפרטים בנושא הליכי רגולציה ראה ביאור 2.ב.6. לתמצית הדוחות הכספיים ביניים להלן.

הערכותיה של החברה כאמור בסעיף זה לעיל הינן מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, המבוסס על הערכותיה של הנהלת החברה והבנתה את המצב בשוק התשלומים והאשראי בישראל ובעולם ואת השלכותיהן האפשריות של הוראות הדין החלות על הקבוצה (ובכללן הוראות שטרם הפכו למחייבות), נכון למועד הדוח. הערכות אלה עלולות שלא להתממש, כולן או חלקן או להתממש באופן שונה, לרבות מהותית, מהצפוי, כתוצאה מהנחות וניתוחים לא מיטביים, משינויים בתוכנית העבודה של החברה, משינויים בלתי צפויים בשוק התשלומים והאשראי בישראל ו/או מחוץ לישראל, משינויים רגולטוריים נוספים ו/או התממשותם של כל או חלק מגורמי הסיכון המפורטים בפרק "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון להלן וכן בדוח על הסיכונים לרבעון הראשון של שנת 2019.

2.1.5 גילוי בדבר הפניית תשומת לב רואי החשבון המבקרים

בתמצית הדוחות הכספיים ביניים ליום 31 במרץ 2019, רואי החשבון המבקרים הפנו את תשומת הלב לאמור בביאור 2.ב.6 בדבר הליכי רגולציה.

2.2 - התפתחויות מהותיות בהכנסות ובהוצאות⁹

במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019	
84	84	הכנסות מבתי עסק, נטו
27	28	הכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי
*-	1	הכנסות ריבית, נטו
(1)	(2)	הוצאות אחרות
110	111	סך הכל הכנסות
4	3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
33	32	הוצאות תפעול
26	27	הוצאות מכירה ושיווק
10	10	הוצאות הנהלה וכלליות
22	23	תשלומים לבנקים
95	95	סך כל ההוצאות
15	16	רווח לפני מיסים
3	4	הפרשה למיסים על הרווח
12	12	הרווח הנקי של החברה

9 המינוח 'כרטיסי אשראי'/'כרטיס' כפי שמופיע בסעיף זה הינם בהתאם להוראות הדיווח לציבור כפי שמפורסמים על-ידי הפיקוח על הבנקים. כמו-כן, השימוש במונח 'כרטיס אשראי'/'כרטיס' הינו בהתחשב בכלל הכרטיסים שמנפיקה וסולקת החברה.

עונתיים - תחומי ההנפקה והסליקה נתונים לתנודות בהכנסות ובתוצאות הפעילות, בראש ובראשונה עקב גידול בצריכה בעיקר בתקופות החגים (חגי תשרי, ופסח), אשר חלות ברבעונים שונים בשנים שונות, וכן בחודשי הקיץ, המביא בהתאמה לגידול בשימוש בכרטיסי האשראי. תקופת חג הפסח וטרם החג, אשר מאופיינים במחזוריים גבוהים באופן יחסי לתקופות אחרות, חל בשנת 2018 מוקדם יותר בלוח השנה הלוועזי לעומת שנת 2019 ולפיכך השפיע בשנה קודמת במידה גבוהה יותר על הרבעון הראשון מאשר בשנת 2019.

הכנסות והוצאות

הכנסות מבתי עסק, נטו הסתכמו בכ-84 מיליון ש"ח בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. קיים גידול במחזורי הסליקה של עסקאות שנעשו בבתי עסק הקשורים עם החברה בהסכמי סליקה אשר קווצו על ידי ירידה בשיעור העמלה לבתי עסק כתוצאה מתחרות גוברת.

הכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 בכ-28 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-27 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-3.7%.

לפרטים נוספים ראה ביאור 2 לתמצית דוחות כספיים ביניים להלן.

הכנסות ריבית, נטו הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 בכ-1 מיליון ש"ח, בהשוואה לסכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות בגין הפסדי אשראי בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 בכ-3 מיליון ש"ח, לעומת כ-4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ-25.0%, הנובע בעיקר מירידה ביתרות שסווגו כחובות בעייתיים.

הוצאות התפעול הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 בכ-32 מיליון ש"ח, לעומת כ-33 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ-3.0%.

הוצאות מכירה ושיווק הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 בכ-27 מיליון ש"ח, לעומת כ-26 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-3.8%.

תשלומים לבנקים הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 בכ-23 מיליון ש"ח, לעומת כ-22 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-4.5%. בחודש פברואר 2019 התקשרה החברה בהסכם מעודכן עם בנק הפועלים בקשר עם הנפקת ותפעול של כרטיסי החיוב, המחליף את ההסכם הקודם בין החברות בעניין זה. הסדר בנק הפועלים המעודכן כולל, בין היתר, עדכון מנגנון ההתחשבות עם הבנק כך שבוצע מעבר ממנגנון של חלוקת עודף הכנסות על הוצאות למנגנון המקובל בהסכמים עם בנקים. שינוי שיטת ההתחשבות משפיעה על סעיף תשלומים לבנקים.

טבלה 2: נתוני פעילות

מספר כרטיסי אשראי (באלפים)

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 31.3.2019

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	כרטיסים בנקאיים
428	95	333	כרטיסים בנקאיים
234	92	142	כרטיסים חוץ בנקאיים - סיכון אשראי על החברה
662	187	475	סך הכל

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 31.3.2018

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	כרטיסים בנקאיים
448	98	350	כרטיסים בנקאיים
227	87	140	כרטיסים חוץ בנקאיים - סיכון אשראי על החברה
675	185	490	סך הכל

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 31.12.2018

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	כרטיסים בנקאיים
430	94	336	כרטיסים בנקאיים
232	90	142	כרטיסים חוץ בנקאיים - סיכון אשראי על החברה
662	184	478	סך הכל

מחזור עסקאות כרטיסי האשראי המונפקים על-ידי החברה (במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019	
20,135	4,945	5,119	כרטיסים בנקאיים
5,060	1,257	1,337	סיכון אשראי על החברה
25,195	6,202	6,456	סך הכל

הגדרות:

כרטיס אשראי תקף: כרטיס שהונפק ולא בוטל עד ליום האחרון של תקופת הדיווח.
כרטיס אשראי פעיל: כרטיס אשראי שתקף בתום השנה המדווחת ובוצעו בו עסקאות במהלך הרבעון האחרון של השנה המדווחת.
כרטיס בנקאי: כרטיס בו מבוצעים חיובי הלקוח על-פי הסכמים שיש לחברה עם הבנקים, והחיובים בקשר עימו הינם באחריות הבנק הרלוונטי.
כרטיס חוץ בנקאי: כרטיס בו מבוצעים חיובי הלקוח שלא על-פי הסכמים שיש לחברה עם הבנקים, ואינו באחריות הבנקים.
מחזור עסקאות: מחזור העסקאות שבוצע בכרטיסי החברה בתקופת הדיווח.

2.3 - התפתחויות של נכסים והתחייבויות, ההון, הלימות ההון ומינוף¹⁰

במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 במרץ 2018	ליום 31 במרץ 2019	
מאזן			
17	31	47	יתרת מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,648	2,749	2,838	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
(22)	(20)	(22)	הפרשה להפסדי אשראי
2,626	2,729	2,816	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
5	2	6	מחשוב וציוד
572	551	406	יתרת נכסים אחרים
3,220	3,313	3,275	סך כל הנכסים
*-	3	*-	יתרת אשראי מתאגידים בנקאיים
2,737	2,859	2,780	יתרת זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
13	23	13	יתרת התחייבויות אחרות
2,750	2,885	2,793	סך כל ההתחייבויות

* סכום הנמוך מ 0.5 מיליון ש"ח

נכסים

סך הנכסים ליום 31 במרץ 2019 עמדו על כ-3,275 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של כ-3,313 מיליון ש"ח ליום 31 במרץ 2018 ולסך של כ-3,220 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018, קיטון בשיעור של כ-1.1% וגידול של כ-1.7% בהתאמה.

2.3.1 - הון והלימות ההון

תחולת היישום

דרישות מדידה והלימות הון חלות על החברה. כמו כן, החברה מאוחדת על ידי ישראלכרט, עליה חלות גם כן דרישות אלו. ככלל, דרישת ההון של החברה מבוססת על הדוחות הכספיים, הערוכים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון", הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בדבר "יחס מינוף" ובהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בדבר "ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

ההון העצמי רובד 1 והון רובד 1 ליום 31 במרץ 2019 עמד על 482 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-428 מיליון ש"ח ליום 31 במרץ 2018 ולכ-470 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018, גידול בשיעור של כ-12.6% וכ-2.6% בהתאמה.

ההון הכולל ליום 31 במרץ 2019 עמד על 505 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-450 מיליון ש"ח ליום 31 במרץ 2018 ולכ-493 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018, גידול בשיעור של כ-12.2% וכ-2.4% בהתאמה.

נכסי סיכון בגין סיכון אשראי ליום 31 במרץ 2019 עמד על 1,904 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-1,860 מיליון ש"ח ליום 31 במרץ 2018 ולכ-1,865 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018, גידול בשיעור של כ-2.4% וכ-2.1% בהתאמה.

10 המינוח 'כרטיס אשראי'/'כרטיס' כפי שמופיעים בסעיף זה הינם בהתאם להוראות הדיווח לציבור כפי שמפורסמים על-ידי הפיקוח על הבנקים. כמו-כן, השימוש במונח 'כרטיס אשראי'/'כרטיס' הינו בהתחשב בכלל הכרטיסים שמנפיקה וסולקת החברה,

נכסי סיכון בגין סיכון שוק ליום 31 במרץ 2019 עמד על 4 מיליון ש"ח בהשוואה לכ- 21 מיליון ש"ח ליום 31 במרץ 2018 ולכ- 16 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018, קיטון בשיעור של כ- 81.0% וכ- 75% בהתאמה.

נכסי סיכון בגין סיכון תפעולי ליום 31 במרץ 2019 עמד על 488 מיליון ש"ח בהשוואה לכ- 482 מיליון ש"ח ליום 31 במרץ 2018 ולכ- 483 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018, גידול בשיעור של כ- 1.2% וכ- 1.0% בהתאמה.

יחס ההון לרכיבי סיכון ליום 31 במרץ 2019 עמד על 21.1% בהשוואה לכ- 19.0% ליום 31 במרץ 2018 וכ- 20.9% ליום 31 בדצמבר 2018.

פרטים נוספים בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 של ועדת באזל (קרי, הוראות לעניין האופן וההיקף של המידע (האיכותי והכמותי) **ניתן למצוא** בדוח על הסיכונים באתר האינטרנט של החברה.

טבלה 3- הלימות הון (1)

מיליון ש"ח

1. הון לצורך חישוב יחס הון

ליום 31 במרץ 2019	ליום 31 במרץ 2018	ליום 31 בדצמבר 2018	
482	428	470	הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 לאחר ניכויים
23	22	23	הון רובד 2
505	450	493	סך הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
1,904	1,860	1,865	סיכון אשראי
4	21	16	סיכוני שוק
488	482	483	סיכון תפעולי
2,396	2,363	2,364	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס הון לרכיבי סיכון			
20.1%	18.1%	19.9%	יחס הון עצמי רובד 1 ויחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
21.1%	19.0%	20.9%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.0%	8.0%	8.0%	יחס הון עצמי רובד 1 מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
11.5%	11.5%	11.5%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

(1) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, 299, בדבר "מדידה והלימות הון".

2.3.3 יחסי הון מינימליים

ביום 30 במאי 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי חוזר בדבר יחסי הון מינימליים במסגרת היערכות ליישום הוראות באזל III. בהתאם לחוזר כל התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי נדרשים לעמוד, בין היתר, ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. כמו כן, נקבע כי יחס ההון הכולל המינימלי יעמוד, החל מיום 1 בינואר 2015, על 12.5% לכלל המערכת הבנקאית ועל 13.5% לתאגידים בנקאיים משמעותיים במיוחד, וזאת החל מיום 1 בינואר 2017.

בחודש מאי 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 472 בדבר "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב" ובו הקלה לסולק לעניין דרישת ההון העצמי, שתחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 (מדידת והלימות הון). לפיה, על אף האמור בסעיף 40 להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201, יחס הון עצמי רובד 1 של סולק שיתרת חייבים בדוח כספי שנתי אחרון שלו עולה על 2 מילארדי ש"ח לא יפחת מ-8% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-11.5%. הוראה זו נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016.

בחודש פברואר 2019 אישר דירקטוריון החברה את יעדי הלימות ההון המזעריים, כמפורט בסעיף 2.3.4 להלן:

2.3.4 יעד הלימות ההון המזערי

יעד הלימות ההון המזערי של החברה הינו רמת ההון הנאותה הנדרשת בגין הסיכונים השונים אליהם חשופה החברה כפי שזוהו, נאמדו והוערכו על ידי החברה. יעד זה מביא בחשבון פעולות של הנהלת החברה, אשר נועדו להקטין את רמת הסיכון ו/או להגדיל את בסיס ההון. להלן יעדי הלימות ההון המזעריים של החברה:

יעד הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון של החברה הינו 9%.

יעד ההון הכולל לרכיבי סיכון של החברה הינו 12.5%.

2.3.5 ניהול ההון

- מטרת ניהול ההון הינה להביא לעמידה בהגדרות תיאבון הסיכון המפורטות ויעדי החברה כפי שהוגדרו על ידי דירקטוריון החברה, בכפיפה להוראות הרגולטור בהיבט דרישת ההון תוך שאיפה להקצאה יעילה שלו ומכאן שניהול הון יבטיח:
- בסיס הון אשר ישמש ככרית כנגד הסיכונים הבלתי צפויים אליהם חשופה החברה, יתמוך באסטרטגיה העסקית ויאפשר עמידה בכל עת בדרישת ההון המינימלית הרגולטורית (מתייחס לתמהיל ולסכום ההון המגבה את האסטרטגיה והסיכונים של החברה).
  - התייחסות להתפתחויות עתידיות בבסיס ההון ובדרישת ההון.
  - שאיפה להקצאה יעילה של הון במהלך העסקים הרגיל של החברה.

2.3.6 עקרונות מנחים בניהול ההון

ניהול ההון הוא תהליך שנתי בעל אופק תכנון מתגלגל של שלוש (3) שנים. ניהול ההון נחשב לחלק אינטגרלי מהתוכנית האסטרטגית והפיננסית של החברה. ניהול ההון נשען על תכניות הצמיחה של היחידות העסקיות השונות, במטרה להעריך את דרישת ההון בתקופת התוכנית ומשמש את תהליך התכנון האסטרטגי, בהתייחס להתכנות והקצאת הון ליחידות.

2.3.7 הלימות ההון

החברה מיישמת את הגישה הסטנדרטית להערכת הלימות ההון הרגולטורית שלה (עבור סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים). החברה מבצעת תהליך פנימי להערכת הלימות ההון שלה במסגרתה נבנתה תוכנית רב שנתית לעמידה ביעדי הלימות הון. תוכנית זו לוקחת בחשבון את צרכי ההון הקיימים והעתידיים של החברה בהתאם לתוכניות האסטרטגיות אל מול מקורות ההון הזמינים. בתוכנית קיימת התייחסות אל כלל נכסי הסיכון של החברה בהווה ובעתיד, על פי דרישות ההקצאה במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון" ובהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299 בדבר "ההון הפיקוחי - הוראות מעבר" וזאת אל מול יעדי הלימות ההון ותיאבון הסיכון.

2.3.8 יחס כיסוי נזילות

ביום 28 בספטמבר 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. עוד נקבע כי חברות כרטיסי האשראי לא נדרשות למלא אחר החוזר והן תמשכנה לעמוד בדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342. בהמשך, חברות כרטיסי אשראי יידרשו לעמוד במודל כמותי פיקוחי אשר יותאם למאפייני הפעילות שלהן.

ביום 2 ביולי 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראה 221 ובו נכתב כי החל מיום זה, חברות כרטיסי אשראי יקבלו פטור מיישום הוראה זו לאחר עמידה בשני תנאים:

1. החברה תחזיק מודל פנימי לניהול הנזילות, המביא בחשבון את צורכי הנזילות שלה ומאפייניהם.
2. החברה תחזיק בכל עת מספיק נכסים נזילים בהתבסס על המודל הפנימי, בתוספת כרית בטחון המביאה בחשבון תרחישי קיצון. לחברה מודל פנימי לניהול הנזילות, המביא בחשבון את צורכי הנזילות שלה.

2.3.9 יחס מינוף

החל מיום 1 באפריל 2015 מיישמת החברה את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי ובחברת כרטיסי אשראי. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיהס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. לפרטים נוספים ראה ביאור 5 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים להלן.

נכון לימים 31 במרץ 2019 ו 31 בדצמבר 2018, וכן בסמוך למועד חתימת הדוח, עומדת החברה בכל דרישות ההון, הלימות ההון והמינוף המפורטות לעיל.

2.3.10 חלוקת דיבידנד

בחודש מרץ 2017, לאחר אישור הדירקטוריון והאסיפה הכללית, חילקה החברה דיבידנד 2017, בסך 10 מיליון ש"ח לבעלי מניותיה.

מדיניות חלוקת דיבידנדים:

למועד חתימת הדוח לפועלים אקספרס אין מדיניות חלוקת דיבידנדים.

2.4 - מגזרי פעילות

2.4.1 כללי

מגזר פעילות הוא מרכיב בחברה אשר עוסק בפעילויות שמהן היא עשויה להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות; תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על-ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועיו; וכן קיים לגביו מידע פיננסי נפרד. מתכונת הדיווח בנוגע למגזרי הפעילות של החברה, נקבעה בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים.

פעילות החברה מנוהלת בשני מגזרי פעילות המהווים את ליבת פעילותה: הנפקה של כרטיסי חיוב וסליקה של כרטיסי חיוב.

2.4.2 עונתיות

תחומי ההנפקה והסליקה נתונים לתנודות בהכנסות ובתוצאות הפעילות, בראש ובראשונה עקב גידול בצריכה בעיקר בתקופות החגים (חגי תשרי, ופסח), אשר חלות ברבעונים שונים בשנים שונות, וכן בחודשי הקיץ, המביא בהתאמה לגידול בשימוש בכרטיס האשראי. תקופת חג הפסח וטרום החג, אשר מאופיינים במחזוריים גבוהים באופן יחסי לתקופות אחרות, חל בשנת 2018 מוקדם יותר בלוח השנה הלועזי לעומת שנת 2019 ולפיכך השפיע בשנה קודמת במידה גבוהה יותר על הרבעון הראשון מאשר בשנת 2019.

2.4.3 - מגזר ההנפקה

לפרטים אודות מגזר ההנפקה ראה סעיף 2.4.4 לדוח הדירקטוריון לשנת 2018.

התפתחות ההכנסות וההוצאות במגזר ההנפקה במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019	
התפתחות ההכנסות וההוצאות במגזר		
94	88	סך כל ההכנסות מעמלות
*-	*-	הוצאות ריבית, נטו
(1)	(4)	הוצאות אחרות
93	84	סך הכל הכנסות המגזר
25	24	הוצאות התפעול
22	23	תשלומים לבנקים
8	2	הרווח הנקי של המגזר

* סכום הנמוך מ 0.5 מיליון ש"ח

סך כל הכנסות מעמלות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 בכ-88 מיליון ש"ח, לעומת כ-94 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ-6.4%. עיקר השינוי נובע מאופן חישוב העמלה הנזקפת למגזר ההנפקה המושפעת ממתווה ירידת העמלה הצולבת.

הוצאות אחרות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 בכ-4 מיליון ש"ח, לעומת כ-1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-300%, הנובע בעיקרו מהשפעת הפרשי שער בגין עסקאות מט"ח (של מחזיקי כרטיס בתיירות יוצאת ו e-Commerce) וכן בהשפעת שינויים בשערי מט"ח על התחשבות עם הארגונים הבינלאומיים אשר מתבצעת במט"ח.

תשלומים לבנקים הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 בכ-23 מיליון ש"ח, לעומת כ-22 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-4.5%. ראה סעיף 2.2 לעיל.

2.4.4 מגזר הסליקה

לפרטים אודות מגזר הסליקה ראה סעיף 2.4.5 לדוח הדירקטוריון לשנת 2018.

התפתחות ההכנסות וההוצאות במגזר הסליקה במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019	
התפתחות ההכנסות וההוצאות במגזר		
17	24	סך כל ההכנסות מעמלות
*-	1	הכנסות ריבית, נטו
*-	2	הכנסות אחרות
17	27	סך הכל הכנסות המגזר
8	8	הוצאות התפעול
4	10	הרווח הנקי של המגזר

סך כל הכנסות מעמלות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 בכ-27 מיליון ש"ח, לעומת כ-17 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-58.8%. הגידול נובע מהכנסות החברה בניכוי העמלה הנוקפת למגזר ההנפקה. הרבעון כולל השפעה חיובית על הכנסות מגזר הסליקה כתוצאה ממתווה ההפחתה הסופי של העמלה הצולבת, בנוסף לירידה בשיעור העמלה לבתי עסק כתוצאה מתחרות גוברת בקיזוז גידול במחזורי הסליקה של עסקאות שנעשו בבתי עסק הקשורים עם החברה בהסכמי סליקה.

הכנסות אחרות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2019 בכ-2 מיליון ש"ח, לעומת סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נובע בעיקרו מהפרשי שער בגין התחשבות עם בתי עסק המבצעים עסקאות במט"ח.

לפרטים נוספים בדבר "מגזרי פעילות" ראה ביאור 7 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים להלן.

3 - סקירת הסיכונים

3.1 - תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

פעילותה של החברה כרוכה בסיכון פיננסי, סיכון אשראי וסיכונים אחרים שאינם פיננסיים, כגון הסיכון הרגולטורי והסיכון התפעולי. סיכונים נוספים אליהם חשופה החברה מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי. חלק מהמידע המפורט בפרק זה, אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים, מהווה מידע הצופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, כמפורט ברישא לדוח זה.

בדבר פרטים נוספים אודות הסיכונים הכרוכים בפעילות החברה ליום 31 במרץ 2019 [ראה](#) דוח על הסיכונים לרבעון הראשון לשנת 2019.

למידע נוסף על מיפוי גורמי סיכון עיקריים אליהם חשופה החברה, ראו טבלה 11, דיון בגורמי הסיכון בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2018.

א. תיאור כללי של הסיכונים

סיכון אשראי: הסיכון הנובע מן האפשרות שלווה/צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו בהתאם לתנאים המוסכמים. הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות החברה.

סיכון שוק: הינו הסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוז' מאזניות, הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי כגון: שינויים במחירים, שערים, מדדים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים. הפעילות העסקית של החברה חשופה לסיכונים שוק שמקורם בתנודתיות בשיעורי הריבית, בשערי החליפין, במדד המחירים לצרכן ובשווי ניירות ערך.

סיכון תפעולי: סיכון תפעולי הינו סיכון להפסד הנובע מאי נאותות או ממשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הגדרה זו כוללת סיכון משפטי ואינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין.

סיכונים אבטחת מידע ותקריית קיברנטיות (סייבר): הסיכון לאירועי דלף מידע הכוללים חומר עסקי רגיש ופרטי לקוחות וכן התקפות סייבר אשר מכוונות כנגד תשתיות החברה.

סיכון משפטי: סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הקבוצה הנובע מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, פגיעה בפעילות החברה הנובעת מפרשנות מוטעית של הוראת חוק או רגולציה, או קיומו של הליך משפטי (כגון תביעות ייצוגיות) המתנהל נגד מי מחברות הקבוצה.

סיכון רגולטורי: סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון החברה הנובע משינויים מהותיים מתהליכי חקיקה ו/או מטיטות הוראות של גופים רגולטוריים שונים, הקובעים מגבלות על תחומי פעילות ומקורות הכנסה של החברה, או המטילים חובות שיישומן כרוך בעלויות משמעותיות לקבוצה.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

פועלים אקספרס בע"מ

סיכון אסטרטגי ותחרות: הסיכון לפגיעה ברווח ובהון החברה כתוצאה מהחלטות עסקיות שגויות, יישום לא נאות של החלטות עסקיות ואי ביצוע או אי התאמה של תוכנית העבודה לשינויים בסביבה העסקית. והעדר תגובה לשינויים ענפיים (לדוגמה מהלכי מתחרים), כלכליים או טכנולוגיים.

סיכון נזילות: הינו סיכון לרווחי החברה וליציבותה, הנובע מאי יכולתה לספק את צרכי נזילותה, היכולת לממן גידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויותיה במועד פירעון, מבלי להיקלע להפסדים חריגים.

סיכון מוניטין: הינו הסיכון לפגיעה מהותית בהכנסות או בהון החברה כתוצאה מתפיסת תדמית שלילית שנוצרה לחברה בקרב מחזיקי עניין ועולה להיווצר ממספר רב של גורמים יחד ולחוד (כגון: תביעה צרכנית, קריסת מערכת, התנהגות חזרנית מנורמות חברתיות ומקובלות וכיו"ב).

סיכון ציות והלבנת הון: סיכון הציות הוא הסיכון הכרוך באי ציות של החברה בכל מקום רלוונטי לפעילות קבוצת ישראל כרטס להוראות החוק והרגולציה, אמות מידה רגולטוריות וקוד אתי רלוונטי לרבות סיכון התנהגות החברה אל מול לקוחותיה.

מידע המפורט על הסיכונים בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים **ניתן למצוא** בדוח על הסיכונים אשר מפורסם באתר האינטרנט של החברה.

3.2 - סיכון אשראי

סיכון אשראי הינו האפשרות שלווה/צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו בהתאם לתנאים המוסכמים.

סיכון האשראי הוא אחד הסיכונים אשר מנוהל, מנוטר ומבוקר בחברה, כמתחייב מאופי פעילותה כחברה העוסקת במתן אשראי. תהליך ניהול סיכונים האשראי מסייע לחברה להסתכל על הסיכון על-פי תמהיל המוצרים המרכיב אותו.

בהתאם להוראות של הפיקוח על הבנקים בנושא המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי ותיקון הוראות בנושא טיפול בחובות בעייתיים, מיישמת החברה את הוראת ניהול בנקאי מספר 311 "ניהול סיכון אשראי" המתמקדת באימוץ הגישה שבה נדרשת מעורבות גורם בלתי תלוי ביחידות העסקיות, בתמיכה בקבלת החלטות אשראי נאותות, תוך התייחסות ומעורבות בגיבוש מדיניות האשראי, סיווג חובות בעייתיים ואישור חשיפות אשראי מהותיות.

החברה משקיעה באורח שוטף משאבים בהכשרת עובדיה העוסקים בקבלת החלטות, בהערכת סיכונים באשראי ובשיפור של כלי בקרה ומערכות מידע ממוחשבות העומדים לרשותם.

המבנה הארגוני לניהול סיכונים האשראי כולל את הממשל התאגידי ושלושת (3) מעגלי הבקרה. התפיסה המנחה את ניהול סיכון האשראי בחברה הינה כי נוטל הסיכון הינו האחראי הישיר לניהול הסיכון. מנהל הסיכונים הראשי הינו גורם בלתי תלוי, ואולם אחריותו אינה מייצרת את אחריות אגף אשראי ומימון לביצוע בקרה ביחס לסיכונים שבאחריותו, באמצעות יחידת בקרה ודיווח, המהווה גורם בקרה המבצע "בקרה-על" בתהליך ניהול סיכונים האשראי במסגרת מעגל הבקרה הראשון.

מעגל הבקרה הראשון כולל את היחידות העסקיות אשר נוטלות את סיכונים האשראי ואחריות לניהול השוטף של אותם סיכונים ומחלקות אשר הינן בממשק עם יצירת הסיכון. המחלקות העסקיות באגף האשראי ומימון העוסקות במתן האשראי אחריות לניטור האשראי.

מעגל הבקרה השני כולל את מנהל הסיכונים הראשי ומחלקת ניהול סיכונים, הפועלים באופן עצמאי ובלתי תלוי במחלקות העסקיות. מעגל הבקרה השני אחראי לגיבוש מתודולוגיות וכלים כמותיים להערכת החשיפה לסיכונים אשראי, גיבוש המלצות לדייקטוריון בנושא מדיניות החשיפה לסיכונים אשראי והערכה ודיווח בלתי תלויים על פרופיל סיכונים האשראי של החברה.

מנהל הסיכונים הראשי הינו גורם בלתי תלוי, העומד בראש מעגל הבקרה השני המהווה פונקציית ניהול ובקרה בלתי תלויה אחר סיכונים האשראי ואופן ניהולם. להלן עיקרי תחומי האחריות של מנהל הסיכונים הראשי בתהליך ניהול ובקרת סיכונים האשראי:

גיבוש מדיניות האשראי - מנהל הסיכונים הראשי אחראי לסייע למנכ"ל בגיבוש מסמך מדיניות האשראי, תוך שיתוף כל הגורמים הרלוונטיים בחברה, ובפרט מנהלי הקווים העסקיים.

מעורבות בהליך אישור חשיפות אשראי - מנהל הסיכונים הראשי הינו חבר בוועדת האשראי בראשות מנכ"ל ובוועדת האשראי האגפית (במעמד משקיף), והוא מעורב בהליך אישור חשיפות אשראי מהותיות לחברה.

גיבוש המלצות על שיעורי הפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי - מנהל הסיכונים הראשי אחראי לגיבוש המלצות ביחס לשיעורי הפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי, באמצעות מחלקת ניהול סיכונים ובהתאם למתודולוגיה שנקבעה בחברה.

בקרת ניהול סיכונים אשראי - מנהל הסיכונים הראשי אחראי לפעילות בקרת ניהול סיכונים האשראי המבוצעות על-ידי מחלקת ניהול סיכונים.

מעגל הבקרה השלישי כולל את הביקורת הפנימית, אשר הינה גורם בלתי תלוי, המדווח לדייקטוריון ועורך ביקורת תקופתית או שוטפת על אופן ניהול הסיכונים ותקינות ההליכים המבוצעים על-ידי הגורמים השונים בחברה. הביקורת הפנימית פועלת בהתאם לתוכנית הביקורת המאושרת על-ידי ועדת הביקורת של הדייקטוריון, ומגישה דוחות ביקורת לעיונה, כמתחייב מהוראות הרגולציה הרלוונטית.

סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים

החברה מיישמת את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". ביום 10 בפברואר 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי בחברות כרטיסי אשראי. היתרות מוצגות להלן בהתאם לחוזר האמור.

טבלה 4 - סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים (במיליוני ש"ח)

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 במרץ 2018	ליום 31 במרץ 2019	
1. סיכון אשראי בעייתי (1) (2) (3)			
4	4	4	סיכון אשראי פגום
4	4	4	סיכון אשראי נחות
8	7	7	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
16	15	15	סך הכל סיכון אשראי בעייתי
-	-	-	מזה חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 יום או יותר
2. נכסים שאינם מבצעים (2)			
4	4	4	חובות פגומים
4	4	4	סך הכל נכסים שאינם מבצעים

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(2) סיכון האשראי מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(3) לחברה לא קיים סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי.

טבלה 5 - תנועה ביתרות חובות (1) פגומים שנבחנו פרטנית (במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2018	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2019	
1	1	1	יתרת חובות פגומים לתחילת השנה
*-	*-	*-	יתרות שסווגו כפגומים במהלך התקופה
-	-	-	חובות שחזרו לסיווג שאינם פגום
*-	*-	*-	מחיקות חשבונאיות
*-	*-	*-	גביית חובות שסווגו פגומים בתקופה (2)
1	1	1	יתרת חובות פגומים לסוף התקופה

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) גבייה מבתי עסק נעשית בעיקר באמצעות קיזוז שוברים חדשים שנקלטו במערכת.

טבלה 6 - מדדי סיכון ואשראי⁽¹⁾

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 במרץ 2018	ליום 31 במרץ 2019	
%	%	%	
0.15	0.15	0.14	א. שיעור יתרת חייבים פגומים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	-	-	ב. שיעור יתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי שאינם פגומים שנמצאים בפיגור 90 יום או יותר מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
0.14	0.14	0.14	ג. שיעור סיכון אשראי בעייתי מסיכון אשראי כולל
0.57	0.62	0.45	ד. שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
0.45	0.46	0.45	ה. שיעור המחיקות נטו בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
0.83	0.73	0.78	ו. שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
*-	*-	*-	ז. שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, מיתרת חייבים פגומים שנבחנו פרטנית בגין פעילות בכרטיסי אשראי
*-	*-	*-	ח. שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, מיתרת חייבים פגומים בגין פעילות בכרטיסי אשראי בתוספת יתרת חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי אשר בפיגור של 90 ימים או יותר
54.55	60.00	54.55	ט. שיעור המחיקות נטו בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

* גבוה מ-100%.
(1) במונחים שנתיים.

איכות האשראי

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה את אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. מצב הפיגור משפיע על סיווג חובות המוערכים על בסיס קבוצות (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור). לאחר 150 ימי פיגור, החברה מבצעת מחיקה חשבונאית של החוב.

סיכון אשראי בגין חשיפות לקבוצת לווים

בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בנושא מגבלות על חבות לווה בודד וקבוצת לווים. העדכון הינו בהמשך לפעולות קודמות של הפיקוח על הבנקים שנועדו לצמצם את ריכוזיות תיקי האשראי במערכת הבנקאית המקומית ועל רקע המלצות ועדת באזל בנושא חשיפות גדולות. בין היתר, הגדרת ההון צומצמה להון רובד 1, והמגבלה על חבות של קבוצת לווים בנקאית לתאגיד בנקאי שונתה ל-15% במקום 25%. התיקונים להוראה נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2016, למעט לעניין הגדרת הון, בה תופחת התוספת בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2018. בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בדבר "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים" ליום 31 במרץ 2019 לא קיימת קבוצת לווים שיתרת חבותם עולה על 15% מהון החברה (כהגדרתו בהוראה 313).

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים ולמדינות זרות

לחברה קיימת חשיפה שאינה מהותית לארגון הבינלאומי American Express Ltd בגין יתרות של מחזורי עסקאות שבוצעו על-ידי תיירים בארץ ובניכוי יתרות של מחזורי עסקאות שבוצעו על-ידי ישראלים בחו"ל שבגינת טרם זוכתה החברה על-ידי הארגון הבינלאומי.

למידע המפורט על סיכון האשראי בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים [ניתן למצוא](#) בדוח על הסיכונים אשר מפורסם באתר האינטרנט של החברה.

3.3 - סיכון שוק ונזילות

- המבנה והארגון של פונקציית ניהול סיכון השוק והנזילות מערך ניהול סיכונים שוק ונזילות בחברה מושתת על מערך אינטגרטיבי לניהול החשיפות המורכב מהפונקציות הבאות:
- מנהל סיכונים שוק ונזילות (סמנכ"ל כספים ומנהלה) ומנהל סיכונים ראשי.
- מנהל הסיכונים הראשי אחראי על גיבוש מדיניות ניהול סיכונים השוק והנזילות ומנהל סיכונים שוק ונזילות אחראי על יישומה והטמעתה ובכלל זה:
- אחריות על החשיפות הפיננסיות בחברה בכפוף למגבלות שאושרו על-ידי הדירקטוריון.
  - נהלי מעקב ובקרה בנושאים הקשורים לניהול חשיפות.
  - דיווח רבעוני לדירקטוריון על סיכונים השוק והנזילות.
  - דיווח חודשי לדירקטוריון על סיכונים השוק והנזילות השוטפים.
  - ניהול סיכונים המט"ח, כולל קבלת החלטות על גידור חשיפות מט"ח ארוכות טווח.
  - ניהול נכסים והתחייבויות (נג"ה).
  - מדידה ובקרה שוטפת של מדדי סיכון שוק ונזילות של החברה.
  - עריכת דוחות סיכונים הריבית.
  - ניתוח תוצאות ועריכת ממצאים לדיון בהנהלה ובדירקטוריון.

מנהל סיכונים ראשי

מנהל הסיכונים הראשי של החברה אחראי מתוקף תפקידו בין היתר לבקרת ניהול סיכונים השוק והנזילות של החברה. במסגרת זאת, הינו אחראי לפקח אחר יישומה של המדיניות ותהליכי הניהול והבקרה של סיכונים השוק והנזילות בחברה וכן על גיבוש מדיניות נאותה.

סיכון שוק

סיכון שוק הינו הסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוז' מאזניות, הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי כגון: שינויים במחירים, שערים, מדדים ומרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים. הפעילות העסקית של החברה חשופה לסיכונים שוק שמקורם בתנודתיות בשיעורי הריבית, בשערי החליפין, במדד המחירים לצרכן ובשווי ניירות ערך.

מדיניות ניהול סיכונים השוק של החברה מבוססת על הפרקטיקה המקובלת במערכת הבנקאית בישראל ועל ההנחיות העדכניות של הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 (מדידה והלימות הון) לניהול סיכונים שוק, הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 "ניהול סיכונים שוק" והוראת ניהול בנקאי תקין מספר 333 "ניהול סיכון ריבית", תוך התאמתן לפרופיל הסיכון הייחודי של החברה. המדיניות אושרה על-ידי דירקטוריון החברה בחודש מאי 2018. מדיניות זו כוללת מגבלות על החשיפה שנועדו לצמצם את הנזק העלול להיגרם כתוצאה משינויים בשווקים השונים, בשיעורי הריבית, המדד, שערי המט"ח והמניות. דירקטוריון החברה מעדכן את המגבלות מעת לעת.

תפיסת ניהול סיכונים השוק תואמת את מדיניות ניהול סיכונים השוק של החברה.

מחלקת ניהול סיכונים משמשת כפונקציה ייעודית לניהול ובקרת סיכונים באופן בלתי תלוי בגורמים העסקיים. המחלקה עורכת בקרה אחר סיכונים השוק בחברה, ותפקידיה בתחום מוגדרים במסמכי מדיניות ייעודיים.

מנהל סיכונים השוק של החברה הינו סמנכ"ל כספים ומנהלה.

על מנת ליישם את הנדרש על-פי מדיניות ניהול סיכונים השוק, משתמשת החברה במערכת ממוכנת ייעודית לניהול נכסים והתחייבויות. החברה סבורה שחשיפתה לסיכונים השוק אינה מהותית.

להלן פירוט הסיכונים השונים:

א. **סיכון בסיס** - החשיפה להפסד כתוצאה מהשפעתם של שינויים בבסיסי המחירים בשווקים השונים על ההפרש שבין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות בכל מגזר לרבות השפעה על פריטים חוץ מאזניים שעלול להתרחש כתוצאה מהשפעת השינויים בשערי החליפין של המטבעות השונים ושיעורי מדד המחירים לצרכן. החברה מיישמת מדיניות כוללת לניהול סיכונים שוק במטבע ישראלי ובמט"ח.

ב. **סיכון ריבית** - החשיפה להפסד כתוצאה משינוי שיעורי הריבית בשווקים השונים. הסיכון נובע מהחשיפה לשינויים עתידיים בשיעורי הריבית והשפעתם האפשרית על ערכם של הנכסים וההתחייבויות של החברה על פי גישת השווי הכלכלי, והשפעתם על הרווחים על פי גישת הרווחים. החשיפה נובעת בין היתר מהפער בין מועדי הפירעון ומועדי חישוב הריבית של הנכסים וההתחייבויות בכל אחד ממגזרי ההצמדה. לצורך ניהול סיכון הריבית נבחנים הפערים בין הנכסים וההתחייבויות בתקופות עתידיות ומתבצעת, בתדירות חודשית, השוואה של מח"מ הנכסים, ההתחייבויות וההון. החשיפה העיקרית לריבית הינה במגזר השקלי מכיוון שבמגזר זה ישנם נכסים בריבית קבועה.

ג. **חשיפה לשווי ניירות ערך** - מדיניות החברה קובעת אפשרות מוגבלת לביצוע פעולות בניירות ערך.

ד. מכשירים פיננסיים נגזרים - ככלל, מדיניות החברה קובעת שלא תבוצע כל פעילות לצורכי מסחר במכשירים פיננסיים נגזרים. הפעילות היחידה המותרת לחברה במכשירים פיננסיים נגזרים הינה לצורכי גידור כלכלי.

למידע המפורט על סיכון השוק בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים אשר מפורסם באתר האינטרנט של החברה.

טבלה 7 - שווי הוגן מותאם¹ של המכשירים הפיננסיים של החברה

במיליוני ש"ח

ליום 31 במרץ 2019

ליום 31 במרץ 2019	ליום 31 במרץ 2019	ליום 31 במרץ 2019	ליום 31 במרץ 2019	ליום 31 במרץ 2019	
מטבע לא צמוד	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	
מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	
מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	
מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	
3,121	11	82	3	3,217	נכסים פיננסיים
2,665	11	80	1	2,757	התחייבויות פיננסיות
456	*-	2	2	460	שווי הוגן נטו, של מכשירים פיננסיים
-	-	-	-	-	השפעת התחייבויות לזכויות עובדים
465	*-	2	2	460	שווי הוגן מותאם ⁽¹⁾

ליום 31 במרץ 2018

ליום 31 במרץ 2018	ליום 31 במרץ 2018	ליום 31 במרץ 2018	ליום 31 במרץ 2018	ליום 31 במרץ 2018	
מטבע לא צמוד	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	
מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	
מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	
מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	
3,165	13	100	9	3,287	נכסים פיננסיים
2,766	13	84	4	2,867	התחייבויות פיננסיות
399	*-	16	5	420	שווי הוגן נטו, של מכשירים פיננסיים
(4)	-	-	-	(4)	השפעת התחייבויות לזכויות עובדים
395	*-	16	5	416	שווי הוגן מותאם ⁽¹⁾

ליום 31 בדצמבר 2018

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018	
מטבע לא צמוד	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	
מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	
מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	
מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	מטבע ישראלי	
3,085	10	86	8	3,189	נכסים פיננסיים
2,647	10	76	2	2,735	התחייבויות פיננסיות
438	*-	10	6	454	שווי הוגן נטו, של מכשירים פיננסיים
-	-	-	-	-	השפעת התחייבויות לזכויות עובדים
438	*-	10	6	454	שווי הוגן מותאם ⁽¹⁾

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

(1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים, ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים.

לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 8 א בתמצית הדוחות הכספיים ביניים ליום 31 במרץ 2019.

טבלה 8 - השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם¹ של החברה (המשך)

(במיליוני ש"ח)

ליום 31 בדצמבר 2018

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018
שווי הוגן נטו מותאם ¹ של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית** סך הכל	שווי הוגן נטו מותאם ¹ של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית** סך הכל	שווי הוגן נטו מותאם ¹ של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית** סך הכל	שווי הוגן נטו מותאם ¹ של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית** סך הכל	שווי הוגן נטו מותאם ¹ של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית** סך הכל	שווי הוגן נטו מותאם ¹ של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית** סך הכל	שווי הוגן נטו מותאם ¹ של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית** סך הכל	שווי הוגן נטו מותאם ¹ של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית** סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018
שווי הוגן נטו מותאם ¹ באחוזים	שווי הוגן נטו מותאם ¹	שווי הוגן נטו מותאם ¹	שווי הוגן נטו מותאם ¹	שווי הוגן נטו מותאם ¹	שווי הוגן נטו מותאם ¹	שווי הוגן נטו מותאם ¹	שווי הוגן נטו מותאם ¹
1	1	1	1	1	1	1	1
0.2%	1	455	6	10	*-	439	1%
(0.2)%	(1)	453	6	10	*-	437	1%
שינויים מקבילים							
שינויים לא מקבילים							
-	*-	454	6	10	*-	438	התללה ²
-	*-	454	6	10	*-	438	השטחה ³
0.2%	1	455	6	10	*-	439	עליית ריבית בטווח הקצר
(0.2)%	(1)	453	6	10	*-	437	ירידת ריבית בטווח הקצר

(1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים, ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים.

(2) התללה – ירידה בריבית בטווח הקצר ועליה בריבית בטווח הארוך.

(3) השטחה – עליה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

** בטבלה זו מוצג השווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

*** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

טבלה 9 – השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן

מריבית (במיליוני ש"ח)

ליום 31 במרץ 2019

ליום 31 במרץ 2019	ליום 31 במרץ 2019	ליום 31 במרץ 2019	ליום 31 במרץ 2019
סך הכל *	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	שינויים מקבילים
7	-	7	עליה במקביל של 1%
(7)	-	(7)	ירידה במקביל של 1% ⁽¹⁾

ליום 31 במרץ 2018

ליום 31 במרץ 2018	ליום 31 במרץ 2018	ליום 31 במרץ 2018	ליום 31 במרץ 2018
סך הכל *	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	שינויים מקבילים
6	-	6	עליה במקביל של 1%
(6)	-	(6)	ירידה במקביל של 1% ⁽¹⁾

ליום 31 בדצמבר 2018

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018
סך הכל *	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	שינויים מקבילים
6	-	6	עליה במקביל של 1%
(6)	-	(6)	ירידה במקביל של 1% ⁽¹⁾

* לאחר השפעות מקוזות.

(1) בתרחיש ירידה קיימת מגבלת עקום ריבית שלילי במגזר הלא צמוד.

סיכון נזילות הינו סיכון לרווחי החברה וליציבותה, הנובע מאי יכולתה לספק את צרכי נזילותה, היכולת לממן גידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויותיה במועד פירעון, מבלי להיקלע להפסדים חריגים.

מטרתו של תהליך ניהול סיכונים הנזילות הינו להבטיח, בהלימה לסיבולת הסיכון שנקבעה, את יכולתה של החברה לממן את הגידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויותיה במועד פירעון, וזאת מבלי להיקלע לקשיים ומבלי שייגרמו לה הפסדים מהותיים, לרבות הפסדים העלולים להיגרם בעקבות נזקי מוניטין מחוסר יכולת לממן את פעילותה העסקית של החברה.

סיכון הנזילות כולל את סיכון גיוס הנזילות, סיכון הנובע מפגיעה ביכולת גיוס הנזילות של החברה כתוצאה מאיבוד אמון השוק בחברה, אשר יכול להתממש מאירועים של פגיעה במוניטין, או פגיעה בשוק בו פועלת החברה.

החברה מיישמת מדיניות כוללת לניהול סיכון נזילות אשר אושרה בדירקטוריון בחודש מאי 2018, המבוססת על הפרקטיקה המקובלת במערכת הבנקאית בישראל (Sound Practice) ועל ההנחיות העדכניות של הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 (מדידה והלימות הון) והוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 (ניהול סיכון נזילות) תוך התאמתן לפרופיל הסיכון הייחודי של החברה.

מדיניות זו מושגת על-ידי קיום מעקב שוטף אחר מצב הנזילות של החברה, באמצעות הרצת מודל פנימי לניהול סיכונים הנזילות, מעקב אחר מערכת אינדיקטורים לזיהוי לחצי נזילות, בחינת תרחישי קיצון ומערכת עזר לניהול תזרים שוטף. מנהל סיכונים הנזילות של החברה הינו סמנכ"ל כספים ומנהלה.

ביום 28 בספטמבר 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. עוד נקבע כי, חברות כרטיסי האשראי לא נדרשות למלא אחר החוזר והן תמשכנה לעמוד בדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342. בהמשך, חברות כרטיסי אשראי יידרשו לעמוד במודל כמותי פיקוחי אשר יותאם למאפייני הפעילות שלהן.

ביום 2 ביולי 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון לנוהל בנקאי תקין מספר 221 לפיו החל מיום זה, חברות כרטיסי האשראי יקבלו פטור מיישום הוראה זו לאחר עמידה בשני (2) תנאים:

- א. החברה תחזיק מודל פנימי לניהול הנזילות, המביא בחשבון את צורכי הנזילות שלה ומאפייניהם.
- ב. החברה תחזיק בכל עת מספיק נכסים נזילים בהתבסס על המודל הפנימי, בתוספת כרית בטחון המביאה בחשבון תרחישי קיצון.

לחברה מודל פנימי לניהול הנזילות, המביא בחשבון את צורכי הנזילות שלה.

החברה מיישמת מדיניות ניהול סיכון הנזילות בהתאם לנוהל בנקאי תקין מספר 342 ובכלל זה עמידה ביחס נזילות מזערי, הנועד להבטיח שלחברה מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה הנותן מענה לצרכי הנזילות של החברה באופן זמן של 30 ימים בתרחישי קיצון. תרחישי הקיצון כוללים זעזוע ספציפי לחברה, זעזוע מערכת וזעזוע המשלב ביניהם.

דירקטוריון החברה קובע אחת לשנה את הסיבולת לסיכון לאור המלצות ההנהלה, הבאה לידי ביטוי באמצעות קביעת מגבלות החשיפה לסיכון ואסטרטגיית המימון. הסיבולת לסיכון נקבעת בהתאם לתוכניות האסטרטגיות של החברה, מדיניות העסקית ומצב השווקים.

החברה מממנת את פעילותה השוטפת בעיקר באמצעות הון עצמי, אשראי מבנקים ותזרים מפעילות שוטפת. בנוסף, משתמשת החברה בקו מובטח מבנק הפועלים. כמו כן, החברה מנהלת מעקב שוטף אחר תמהיל מקורות המימון וקבעה מגבלות שנועדו על מנת להבטיח נזילות מספקת.

בהמשך לאמור בסעיף 1.6.6 [ב] לדוח הדירקטוריון לשנת 2018 הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 470 יושמה ברבעון הראשון לשנת 2019. במסגרת התיקון להוראה נקבע כי בנק יעביר למתפעל הנפקה את הכספים בגין עסקאות בכרטיסים שהונפקו על-ידי הבנק (לרבות בהנפקה משותפת) במועד שבו נדרש מתפעל הנפקה להעביר כספים אלה לסולק בהתאם למועד או למועדים שנקבעו בהסכם הסליקה הצולבת, ללא תלות במועד החיוב של הלקוח וללא תלות בהיות הסולק שאליו מעביר מתפעל הנפקה את התמורה.

למידע המפורט על סיכון נזילות בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים [ניתן למצוא](#) בדוח על הסיכונים אשר מפורסם באתר האינטרנט של החברה.

להרחבה על סיכונים השוק ואופן ניהולם, ראו הדוח על הסיכונים – גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2018 והדוחות הכספיים לשנת 2018.

3.4 סיכונים מובילים ומתפתחים

בהתבסס על המלצת ה-FSB (המוסד ליציבות פיננסית), סיכון מוביל מוגדר כהתפתחות המתרחשת כיום בסביבת העסקים של הקבוצה, אשר עלולה להשפיע לרעה על תוצאות הקבוצה במהלך השנה הקרובה. לעומת זאת, סיכון מתפתח מוגדר כאשר ישנה אי ודאות גדולה יותר לגבי מועד גיבושו לכלל התרחשות בעלת השפעה מהותית על אסטרטגיית הקבוצה (בדרך כלל, מעבר לשנה הקרובה).

ניהול הסיכונים בקבוצת ישראלכרט מתואר בהרחבה בדוח על הסיכונים- גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2018.

הסיכונים הבאים זוהו על ידי החברה כסיכונים מובילים ומתפתחים הרלוונטיים ביותר נכון למועד דיווח זה:

3.4.1 סיכון תפעולי

סיכון תפעולי הינו סיכון מהותי במסגרת פעילותה העסקית של החברה. במסגרת ניהול הסיכון התפעולי הנושאים הבאים נמצאו כמובילים ומתפתחים:

3.4.1.1 המשכיות עסקית

פעילותה העסקית של החברה מתנהלת בסביבה תחרותית ועסקית משתנה, במוצרים אותם היא מספקת וברגולציה לה כפופה החברה. פעילות זו חשופה לאירועי אסון אשר השלכותיהם עלולות לגרום לפגיעה ברציפות הפעילויות העסקיות. חוסר מוכנות להשלכות אלו, עלול לחשוף את החברה לנוק כלכלי, משפטי ותדמיתי חמור ואף לאיים על יכולת שרידותה העסקית. על כן, הבטחת הפעילות בסביבה זו מחייבת את החברה להיערך להשלכות אירועי חירום. היערכות להמשכיות עסקית תתייחס לחיי אדם כאל ערך עליון.

3.4.1.2 סיכון אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות (סייבר)

אבטחת מידע מוגדרת כמכלול הפעולות, האמצעים והבקורות הננקטים והמיושמים במערכות מידע, על מנת להגן עליהן מפני פגיעה בזמינות ובשרידות, מפני חשיפה לא רצויה, מפני שינוי במזיד או בשוגג של המידע ומפני פגיעה בשלמות המידע ובאמינותו.

המטרה הכללית של אבטחת מידע בחברה היא שמירה על חיסיון, שלמות, זמינות ואמינות המידע, מפני פגיעה במתכוון או שלא במתכוון על-ידי עובד החברה בעבר ו/או בהווה או על-ידי גורמים חיצוניים.

החברה מנהלת מידע אודות לקוחותיה, מידע שמהווה נכס עיקרי שעליו מתבססים עסקי החברה. יש להגן על המידע מפני סיכונים, הגנה שעולה בקנה אחד גם עם דרישות הדין וההכרה בפרטיותם של לקוחות החברה. אבטחת המידע בחברה מתעדכנת באופן שוטף לאור התפתחויות טכנולוגיות ומתאימה את רמת האבטחה ובקרת הגישה למערכות על-פי השינויים ברמת הסיכונים הנגזרים מהשינויים הטכנולוגיים.

סיכון סייבר הינו פוטנציאל לנוק שנובע מהתרחשות אירוע סייבר, בהתחשב ברמת סבירותו וחומרת השלכותיו. אירוע סייבר הינו אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכת מחשב ו/או מערכת ותשתיות משובצות מחשב, על-ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר. יצוין, כי בהגדרה זו נכללים גם ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא נגרם נזק בפועל.

בחמש השנים האחרונות לא אירעו בחברה אירועי סייבר מהותיים אשר השפיעו על הדוחות הכספיים ו/או הגשת תביעות, פגיעה במוניטין וכדומה.

3.4.2 סיכון רגולטורי

סיכון רגולטורי הינו הסיכון לפגיעה בהכנסות ו/או בהון החברה הנגרם כתוצאה משינויים מהותיים מתהליכי חקיקה ו/או משיטות הוראות של גופים רגולטוריים שונים, הקובעים מגבלות על תחומי פעילות ומקורות הכנסה של החברה, או המטילים חובות שיישומן כרוך בעלויות משמעותיות לחברה, ובכך עשויים לפגוע ברווחיותה. הסיכון הינו צופה פני עתיד במהותו, מכיוון שהוא מתייחס לסיכון הגלום בשינויים מהותיים אפשריים בחקיקה וברגולציה.

בעקבות עדכונים רגולטוריים תכופים בהקשר לפעילות חברות כרטיסי האשראי, החברה רואה סיכון זה כסיכון מהותי. ריבוי הליכי הרגולציה, ככל שיישמו, לרבות ההוראות והשינויים בשוק כרטיסי האשראי, ובכלל זה מתווה הירידה בעמלה הצולבת, זיכוי מידי וכניסת סולקיס ומאגדים, וכן המגמות בשוק זה, עלולים להשפיע מהותית לרעה על החברה, אך בשלב זה לא ניתן להעריך בוודאות את היקפה.

לפרטים נוספים אודות ההשפעות הרגולטוריות על תחומי הפעילות של החברה ראה ביאור 2.6.2 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים להלן.

למידע המפורט על הסיכונים בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים [ניתן למצוא](#) בדוח על הסיכונים אשר מפורסם באתר האינטרנט של החברה.

3.4.3 סיכון אסטרטגי ותחרות

סיכון אסטרטגי הינו הסיכון לפגיעה ברווחי ובהון החברה הנובע מקבלת החלטות עסקיות שגויות, יישום לא מתאים של החלטות עסקיות ואי ביצוע או אי התאמה של תוכנית העבודה לשינויים בסביבה העסקית. הסיכון האסטרטגי מושפע מגורמי סיכון פנימיים וחיצוניים. גורמי סיכון פנימיים כוללים גורמים פנים ארגוניים המביאים לכך שהחברה אינה עומדת בתוכניות העבודה שלה.

גורמי סיכון חיצוניים כוללים בין היתר את הסביבה העסקית/תחרותית בה פועלת החברה המאופיינת בתחרות עזה, הולכת וגוברת, הן מצד הגופים העיקריים הפועלים בתחום והן מצד גופים חדשים העתידים להתחיל ולפעול בתחומי הפעילות בהם עוסקת החברה, לרבות כתוצאה מהוראות רגולטוריות מקלות/מעודדות לכניסתם של שחקנים חדשים. תחרות כאמור מובילה ועשויה להוביל לשינויים מהירים בשוק, לרבות השפעה על נתחי שוק ומחירים וכן על המודל העסקי של החברה.

בשל אופי הפעילות והשירותים הניתנים בתחום, יכולתה של הקבוצה להבדיל את עצמה באופן משמעותי ביחס למתחריה, להתמודד עם כלל היבטיה של תחרות זו, לשמור על נתחי שוק ולצמצם פגיעה אפשרית בתוצאותיה כתוצאה מתחרות כאמור, הינה מוגבלת.

דוח הדיסקטוריון וההנהלה

פועלים אקספרס בע"מ

כן כוללים גורמים חיצוניים כאמור ספקים מהותיים עימם קשורה הקבוצה אשר הפסקת ההתקשרות עימם באופן לא מתוכנן עלולה להביא לפגיעה ביכולתה של החברה לממש את האסטרטגיה שלה ולהביא לפגיעה בתוצאותיה העסקיות. היעדים האסטרטגיים של החברה יקבעו תוך התאמה לתיאבון לסיכון, וליעדי ההון באמצעות תכנון ההון.

3.4.4 סיכון ציות והלבנת הון

סיכון הציות הוא הסיכון הכרוך באי-ציות של קבוצת ישראלכרט, בכל מקום רלוונטי לפעילות הקבוצה, להוראות החוק והרגולציה, אמות מידה רגולטוריות וקוד אתי רלוונטי. סיכון הציות כולל גם את סיכון המוניטין הנלווה לאי-הציות להוראות האמורות.

סיכון הציות כולל סיכון לסנקציות, הגבלות משפטיות או רגולטוריות, הפסד כספי משמעותי או פגיעה במוניטין של קבוצת ישראלכרט. מורכבותה והתפתחותה של הפעילות הבנקאית והפיננסית מחייבות את קבוצת ישראלכרט להקפדה יתרה על הוראות הציות הכוללות - חוקים, תקנות, הוראות רגולציה (לרבות עמדות שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים בטיפול בפניות הציבור), נהלים פנימיים והקוד האתי, החלים על הפעילויות הבנקאיות של הקבוצה.

סיכון התנהגותי (Conduct Risk) הינו הסיכון הגלום בהתנהגות הקבוצה אל מול לקוחותיה והוא מאגד תחתיו תחומים שונים, כדוגמת גילוי נאות ואשראי הוגן, העלולים להוביל להתנהלות שאינה הוגנת אל מול הלקוח. סיכון זה נמצא במגמת התפתחות והחשיפה החדשה שמה במרכז את טובת הלקוח ומחייבת את החברות הפיננסיות לשמירה על הגינות והוגנות בעת מתן השירות.

קבוצת ישראלכרט מקנה חשיבות רבה להתנהלות ראויה המבוססת על אמינות, שקיפות וכבוד. הקבוצה פועלת בהתאם לקוד האתי שקבעה לעצמה, המחייב את עובדיה ומשקף את כללי ההתנהגות שהקבוצה מחויבת אליהם, תוך מתן התייחסות לתחומי הממשק אל מול הלקוח.

4 - מדיניות השבונאית ואומדנים קריטיים, בקרות ונהלים

4.1 - מדיניות השבונאית ואומדנים קריטיים

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על-פי כללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו, שעיקרם מפורט בביאור 2 "כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית" לדוחות הכספיים לשנת 2018. בעת עריכת הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת החברה בהנחות, הערכות ואומדנים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של החברה. חלק מההערכות והאומדנים כרוכים באי וודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. הנהלת החברה סבורה כי האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים לרבעון הראשון לשנת 2019 הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי נכון למועד עריכת הדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2019.

במהלך התקופה המדווחת לא אירעו שינויים במדיניות החשבונאית של החברה בנושאים קריטיים, אשר מפורטת בדוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 בדצמבר 2018.

4.2 - גילוי לגבי בקרות ונהלים

בקרות ונהלים לגבי הגילוי והבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, יחתמו מנכ"ל החברה והחשבונאית הראשית, כל אחד בנפרד, על הצהרה על אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי, בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם חוק "Sarbanes-Oxley" שנחקק בארצות הברית. שני הסעיפים בחוק הנ"ל אוחדו על-ידי הפיקוח על הבנקים בחודש ספטמבר 2008 בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 309, וביוני 2009 הותאמו הוראות הדיווח לציבור בהתאם. שתי ההוראות בחוק הנ"ל מקיימות בחברה ממועד תחילתן:

- הוראת סעיף 302 בדבר האחריות לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי מקיימת רבעונית החל מהדוחות הכספיים של ה-30 ביוני 2007.
- הוראת סעיף 404 בדבר האחריות לבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי מקיימת עבור סוף השנה החל מהדוחות הכספיים של ה-31 בדצמבר 2008.

החברה מבצעת באופן שוטף עדכון ותיעוד של תהליכים קיימים וכן מיפוי ותיעוד של תהליכים לרבות תהליכים מהותיים חדשים ובחינת אפקטיביות של נהלי הבקרה הפנימית על דיווח כספי באמצעות בדיקה מחודשת של הבקרות העיקריות.

הדירקטוריון והנהלת החברה העריכו כי הבקרות שזוהו כאמור, הינן אפקטיביות בהשגת יעדי הבקרה בדבר שמירה על קיום, דיוק, ושלמות. יעדי בקרה אלו עונים לקריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית של ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway (COSO) Commission.

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאית הראשית של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה והחשבונאית הראשית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון הראשון המסתיים ביום 31 במרץ 2019, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

איל דשא יו"ר הדירקטוריון
ד"ר רון וקסלר מנהל כללי

תל אביב, 15 במאי 2019.

אני, ד"ר רון וקסלר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של פועלים אקספרס בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2019 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
  4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
    - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
    - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
    - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הראשון שהשפיע באופן מהותי, או סביר להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
  5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
    - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.
 (1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון והנהלה" (פרק 620).

ד"ר רון וקסלר מנהל כללי

תל אביב, 15 במאי 2019.

הצהרת החשבונאית הראשית

אני, סיגל ברמק, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של פועלים אקספרס בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2019 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
  4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
    - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
    - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
    - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הראשון שהשפיע באופן מהותי, או סביר להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
  5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
    - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.
- (1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון והנהלה" (פרק 620).

סיגל ברמק מנהלת המחלקה לחשבות וכספים חשבונאית ראשית

תל אביב, 15 במאי 2019.

פועלים אקספרס בע"מ

תמצית דוחות כספיים ביניים

ליום 31 במרץ 2019

עמוד	
35	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
37	תמצית דוחות ביניים על רווח והפסד
38	תמצית דוחות ביניים על הרווח הכולל
39	תמצית מאזנים ביניים
40	תמצית דוחות ביניים על השינויים בהון
41	תמצית דוחות ביניים על תזרימי המזומנים
42	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של פועלים אקספרס בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של פועלים אקספרס בע"מ, הכולל את מאזן הביניים התמציתי ליום 31 במרץ 2019 ואת הדוחות התמציתיים ביניים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 2.ב.6 בדבר הליכי רגולציה.

סומך חייקין רואי חשבון
זיו האפט רואי חשבון

תל אביב, 15 במאי 2019

תמצית דוחות ביניים על רווח והפסד

במיליוני ש"ח

	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018 (בלתי מבוקר)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019 (בלתי מבוקר)	ביאור
הכנסות			
מעסקאות בכרטיסי אשראי	456	112	2
הכנסות ריבית, נטו	2	1	
הוצאות אחרות	(4)	(2)	
סך כל ההכנסות	454	111	
הוצאות			
בגין הפסדי אשראי	15	3	3.ב.
תפעול **	122	32	
מכירה ושיווק **	109	27	
הנהלה וכלליות **	41	10	
תשלומים לבנקים	96	23	
סך כל ההוצאות	383	95	
רווח לפני מיסים	71	16	
הפרשה למיסים על הרווח	17	4	
רווח נקי	54	12	
רווח נקי בסיסי למניה רגילה (בש"ח)	384	83	

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

** מזה: בגין שכר ונלוות בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019-2018 ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 סך של כ-9 מיליון ש"ח, 10 מיליון ש"ח ו-36 מיליון ש"ח בהתאמה.

בסעיפים אלו כלולים בין היתר רכיבי עלות הטבה מוגדרת שאינם עלות שרות בסך הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח, 1 מיליון ש"ח וכ-2 מיליון ש"ח בהתאמה.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

איל דשא יו"ר הדירקטוריון

ד"ר רון וקסלר מנהל כללי

סיגל ברמק מנהלת המחלקה לחשבות וכספים חשבונאית ראשית

תל אביב, 15 במאי 2019.

תמצית דוחות ביניים על הרווח הכולל

במיליוני ש"ח

	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018 (בלתי מבוקר)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019 (בלתי מבוקר)	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)
רווח נקי	12	12	54
רווח כולל אחר לפני מסים:			
התאמות של התחייבויות בשל הטבות עובדים ⁽¹⁾	*-	-	*-
רווח כולל אחר לפני מסים	*-	-	*-
השפעת המס המתייחס	*-	-	*-
רווח כולל אחר לאחר מיסים	*-	-	*-
הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות החברה	12	12	54

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף השנה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזנים ביניים

במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)	ליום 31 במרץ 2018 (בלתי מבוקר)	ליום 31 במרץ 2019 (בלתי מבוקר)	ביאור
נכסים			
17	31	47	מזומנים
2,648	2,749	2,838	3 חיובים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
(22)	(20)	(22)	הפרשה להפסדי אשראי
2,626	2,729	2,816	חיובים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
5	2	6	מחשוב וציוד
572	551	406	נכסים אחרים
3,220	3,313	3,275	סך כל הנכסים
התחייבויות			
*-	3	*-	אשראי מתאגידים בנקאיים
2,737	2,859	2,780	4 זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
13	23	13	התחייבויות אחרות
2,750	2,885	2,793	סך כל ההתחייבויות
			6 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
470	428	482	5 הון
3,220	3,313	3,275	סך כל ההתחייבויות וההון

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות ביניים על השינויים בהון

במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019

סך הכל	ההון	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	סך הון המניות			הון המניות הנפרע
				הנפרע וקרנות הון	קרנות הון מבעל שליטה	קרנות הון פרמיה על מניות	
470	435	-	-	35	*-	35	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)
12	12	-	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
-	-	-	-	-	-	-	התאמות ושינויים הנובעים מ:
-	-	-	-	-	-	-	הטבות שנתקבלו מבעל שליטה
-	-	-	-	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
482	447	-	-	35	*-	35	יתרה ליום 31 במרץ 2019 (בלתי מבוקר)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018

סך הכל	ההון	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	סך הון המניות			הון המניות הנפרע
				הנפרע וקרנות הון	קרנות הון מבעל שליטה	קרנות הון פרמיה על מניות	
416	381	*-	-	35	*-	35	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
12	12	-	-	-	-	-	רווח נקי בתקופה
-	-	-	-	-	-	-	דיבידנד
-	-	-	-	-	-	-	התאמות ושינויים הנובעים מ:
*-	-	-	-	*-	*-	-	הטבות שנתקבלו מבעל שליטה
*-	-	*-	-	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
428	393	*-	-	35	*-	35	יתרה ליום 31 במרץ 2018 (בלתי מבוקר)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018

סך הכל	ההון	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	סך הון המניות			הון המניות הנפרע
				הנפרע וקרנות הון	קרנות הון מבעל שליטה	קרנות הון פרמיה על מניות	
416	381	*-	-	35	*-	35	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
54	54	-	-	-	-	-	רווח נקי בשנה
-	-	-	-	-	-	-	דיבידנד
-	-	-	-	-	-	-	התאמות ושינויים הנובעים מ:
-	-	-	-	-	-	-	הטבות שנתקבלו מבעל שליטה
*-	-	*-	-	-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת מס
470	435	-	-	35	*-	35	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות ביניים על תזרימי המזומנים

במיליוני ש"ח

	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018 (בלתי מבוקר)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)	
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת			
רווח נקי לתקופה	12	54	12
התאמות:			
פחת על מחשוב וציוד	*-	1	*-
הוצאות בגין הפסדי אשראי	4	15	3
מיסים נדחים, נטו	(1)	(2)	(1)
שינוי בהפרשות והתחייבויות לעובדים	*-	(4)	*-
התאמות בגין הפרשי שער	*-	(1)	*-
שינויים בנכסים שוטפים			
שינוי בחייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו	(140)	(37)	(198)
שינוי בנכסים אחרים, נטו	(37)	(58)	167
שינויים בהתחייבויות שוטפות			
שינוי בזכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו	167	45	43
שינוי בהתחייבויות אחרות, נטו	*-	(6)	*-
מזומנים נטו מפעילות שוטפת	5	7	26
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה			
רכישת מחשוב וציוד	*-	(4)	(1)
שינוי באשראי לבתי עסק, נטו	10	*-	5
מזומנים נטו (לפעילות) מפעילות השקעה	10	(4)	4
תזרימי מזומנים מפעילות מימון			
שינוי באשראי לזמן קצר מתאגידים בנקאיים, נטו	*-	(3)	*-
מזומנים נטו לפעילות מימון	*-	(3)	*-
עליה במזומנים	15	-	30
יתרת מזומנים לתחילת התקופה	16	16	17
השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים	*-	1	*-
יתרת מזומנים לסוף התקופה	31	17	47
ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו			
ריבית שהתקבלה	1	2	1
ריבית ששולמה	*-	1	*-
מסים על ההכנסה ששולמו	5	19	4
מסים על ההכנסה שהתקבלו	-	*-	1

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

פועלים אקספרס בע"מ (להלן: "החברה") הינה תאגיד שהתאגד בישראל בשנת 1995. החברה הינה תאגיד עזר על-פי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 ("חוק הבנקאות רישוי"). בחודש מרץ 2019 רכשה ישראלכרט בע"מ (להלן: "ישראלכרט") את מלוא השליטה בחברה מבנק הפועלים בע"מ (להלן: "בנק הפועלים"). נכון לתאריך הדוח מוחזקת ישראלכרט ע"י בנק הפועלים בשיעור של 33%. החברה עוסקת בהנפקה וסליקה של עסקאות כרטיסי אשראי של המותג "אמריקן אקספרס". חברת ישראלכרט בע"מ (להלן: "ישראלכרט"), חברת אם, מתפעלת עבור החברה את מערך כרטיסי האשראי של החברה. לצורך כך, קיים בין החברה לבין ישראלכרט הסכם המסדיר את דרך ההתחשבות ביניהן. תמצית הדוחות הכספיים הביניים אלה אינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 והביאורים הנלווים להם (להלן: "הדוחות השנתיים"). המדיניות החשבונאית של החברה בתמצית הדוחות הכספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות הכספיים לשנת 2018, למעט המפורט בסעיף ד' לתחת הדוחות הכספיים הביניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 15 במאי 2019.

ב. אירועים מהותיים בתקופת הדיווח

ביום 3 במרץ 2019 רכשה ישראלכרט מבנק הפועלים את מלוא החזקותיו בחברת פועלים אקספרס בע"מ (להלן: "פועלים אקספרס").

ג. עקרונות הדיווח הכספי

1. תמצית הדוחות הכספיים הביניים של החברה ערוכים בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית.

2. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת תמצית הדוחות הכספיים הביניים, נדרשת הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם, נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות

ביום 28 במרץ 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב – הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב.

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטיות המחזוריות בהתנהגות ההפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של בנקים וחברות כרטיסי אשראי להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחיזוק הקשר בין גיהול סיכוני האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של חברות כרטיסי האשראי בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי הפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את הפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; וכן הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2021 ואילך. ככלל, הכללים החדשים ייושמו באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת של יישום כללים אלה.

החברה החלה בבחינת השלכות המכתב על דוחותיה הכספיים ובהערכות ליישומם.

2. עדכון תקינה ASU 2018-15 בדבר הטיפול בעלויות הטמעה בהסדרים של שירותי מחשוב ענן

ביום 29 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB"), את ASU 2018-15 בדבר הטיפול החשבונאי בעלויות הטמעה (Implementation Costs) בהסדרים של שירותי מחשוב ענן (CCA - cloud computing arrangements), המהווה תיקון לתת נושא 40-350 בקודיפיקציה בדבר תוכנות לשימוש עצמי.

בהתאם לעדכון זה, עלויות שהתהוו לצורך הטמעה של הסדרים של שירותי מחשוב ענן (כגון: עלויות התאמת התוכנה לצרכי הלקוח) ידחו או ייזקפו לרווח או הפסד באותו האופן שבו הן היו מטופלות בהתאם להוראות בדבר תוכנות לשימוש עצמי.

בנוסף, במסגרת העדכון נקבע, בין היתר, כדלקמן: עלויות הטמעה הנדחות יופחתו לרווח או הפסד בהתאם לתקופה החוזית של ההסדר הכוללת תקופות הארכה, אשר ודאי באופן סביר (reasonably certain) שימומשו על ידי הלקוח או שמימושן נשלט על ידי הספק; עלויות הטמעה הנדחות יהיו כפופות להוראות בדבר ירידת ערך באופן זהה לנכסי תוכנה לשימוש עצמי; העלויות הנדחות יוצגו במאזן, ברווח או הפסד וברוח על תזרימי המזומנים באותה שורה שבה נרשמות העמלות המשולמות הקשורות להסדרים של מחשוב ענן; וכן לקוחות של הסדרי מחשוב ענן והסדרי רישיון תוכנה יהיו כפופים לדרישות גילוי כמותיות ואיכותיות חדשות החלות בקשר לעלויות הטמעה כאמור.

הוראות התיקון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מתקופות השנתיות והביניים המתחילות לאחר ה- 15 בדצמבר 2019. אימוץ מוקדם אפשרי, לרבות בתקופת ביניים. בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום באופן של מכאן ואילך או בחלופה של יישום למפרע.

החברה בוחנת את ההשפעה של ההוראות על דוחותיה הכספיים.

ביאור 2 - הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018 (בלתי מבוקר)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019 (בלתי מבוקר)	
הכנסות מבתי עסק		
91	91	עמלות בתי עסק
*-	*-	הכנסות אחרות
91	91	סך כל ההכנסות מבתי עסק, ברוטו
(7)	(7)	בניכוי עמלות למנפיקים אחרים
84	84	סך כל ההכנסות מבתי עסק, נטו
הכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי		
7	8	עמלות מנפיק
13	13	עמלות שרות
7	7	עמלות מעסקאות מט"ח
27	28	סך כל ההכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי
111	112	סך כל ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 3 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי

במיליוני ש"ח

א. חייבים ואשראי בגין פעילות בכרטיסי אשראי

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)	31 במרץ 2018 (בלתי מבוקר)	31 במרץ 2019 (בלתי מבוקר)	31 במרץ שיעור ריבית ממוצעת לעסקאות בחודש האחרון	31 במרץ שיעור ריבית ממוצעת ליתרה ביום	
סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים					
392	409	395			אנשים פרטיים (1)
392	409	395	-	-	מזה: חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)
-	-	-			מזה: אשראי
200	184	210			מסחרי
164	158	179	-	-	מזה: חייבים בגין כרטיסי אשראי (2)
36	26	31	2.5%	2.4%	מזה: אשראי (2)(3)
592	593	605			סך הכל סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים
סיכון אשראי בערבות בנקים ואחרים					
2,033	2,128	2,202	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
16	24	21	-	-	ארגון בינלאומי לכרטיסי אשראי
3	3	3	-	-	הכנסות לקבל
4	1	7	-	-	אחרים
2,648	2,749	2,838			סך הכל חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

(1) אנשים פרטיים כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בעמוד 5-621 בדבר "סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק על בסיס מאוחד".

(2) חייבים בגין כרטיסי אשראי - ללא חיוב ריבית. כולל יתרות בגין עסקאות רגילות, עסקאות בתשלומים על חשבון בית העסק ועסקאות אחרות.

(3) מזה: אשראי לבתי עסק כ-31 מיליון ש"ח (31 במרץ 2018 - 26 מיליון ש"ח ו-31 בדצמבר 2018 כ-36 מיליון ש"ח). סכום זה כולל מקדמות, הקדמות בסך 28 מיליון ש"ח (31 במרץ 2018 - 23 מיליון ש"ח ו-31 בדצמבר 2018 כ-33 מיליון ש"ח).

ביאור 3 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות כרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

מיליוני ש"ח

ב. חובות ⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחר ⁽²⁾	סיכון אשראי בערבות בנקים מסחרי אשראי	סיכון שאינו בערבות בנקים מסחרי בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי	
25	2	1	5	-	17	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2018 (מבוקר)
3	*-	*-	1	-	2	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(4)	-	*-	(1)	-	(3)	מחיקות חשבונאיות
1	-	(3) -	*-	-	1	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(3)	-	*-	(1)	-	(2)	מחיקות חשבונאיות, נטו
25	2	1	5	-	17	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.3.2019 ** (בלתי מבוקר)
						** מזה:
3	*-	*-	1	-	2	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
*-	*-	-	-	-	-	בגין פיקדונות בנקים
1	1	-	-	-	-	בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018

סך הכל	סיכון אשראי בערבות בנקים ואחר ⁽²⁾	סיכון אשראי בערבות בנקים מסחרי אשראי	סיכון שאינו בערבות בנקים מסחרי בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי	
22	2	1	4	-	15	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2017 (מבוקר)
4	*-	*-	1	-	3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(4)	-	*-	(1)	-	(3)	מחיקות חשבונאיות
1	-	(3) -	*-	-	1	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(3)	-	*-	(1)	-	(2)	מחיקות חשבונאיות, נטו
23	2	1	4	-	16	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.3.2018 ** (בלתי מבוקר)
						** מזה:
3	*-	*-	1	-	2	בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
*-	*-	-	-	-	-	בגין פיקדונות בנקים
1	1	-	-	-	-	בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים

הערות ראה בעמוד הבא.

ביאור 3 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

מיליוני ש"ח

ב. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה

ליום 31 במרץ 2019 (בלתי מבוקר)

	סיכון אשראי בערבות אנשים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי בערבות אנשים פרטיים אשראי	סיכון אשראי בערבות בנקים מסחרי חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי בערבות אנשים פרטיים אשראי	סיכון אשראי בערבות אנשים פרטיים אשראי	סיכון אשראי בערבות אנשים פרטיים אשראי	סיכון אשראי בערבות אנשים פרטיים אשראי
יתרת חוב רשומה של חובות							
93	-	8	85	-	*-		שנבדקו על בסיס פרטני
3,151	2,639	23	94	-	395		שנבדקו על בסיס קבוצתי
3,244	2,639	31	179	-	395		סך הכל חובות
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות							
2	-	*-	2	-	*-		שנבדקו על בסיס פרטני
20	2	1	2	-	15		שנבדקו על בסיס קבוצתי
22	2	1	4	-	15		סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

ליום 31 במרץ 2018 (בלתי מבוקר)

	סיכון אשראי בערבות אנשים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי בערבות אנשים פרטיים אשראי	סיכון אשראי בערבות בנקים מסחרי חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי בערבות אנשים פרטיים אשראי	סיכון אשראי בערבות אנשים פרטיים אשראי	סיכון אשראי בערבות אנשים פרטיים אשראי	סיכון אשראי בערבות אנשים פרטיים אשראי
יתרת חוב רשומה של חובות							
77	-	9	68	-	*-		שנבדקו על בסיס פרטני
3,235	2,719	17	90	-	409		שנבדקו על בסיס קבוצתי
3,312	2,719	26	158	-	409		סך הכל חובות
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות							
1	-	*-	1	-	*-		שנבדקו על בסיס פרטני
19	2	1	2	-	14		שנבדקו על בסיס קבוצתי
20	2	1	3	-	14		סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

הערות ראה בעמוד הבא.

ביאור 3 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

מיליוני ש"ח

ב. חובות ⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)

סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים אנשים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים פרטיים חייבים בגין כרטיסי אשראי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים מסחרי	סיכון אשראי שאינו בערבות בנקים ואחר ⁽²⁾	סך הכל
יתרת חוב רשומה של חובות					
*-	-	80	12	-	92
392	-	84	24	2,624	3,124
392	-	164	36	2,624	3,216
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות					
*-	-	2	*-	-	2
15	-	2	1	2	20
15	-	4	1	2	22

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) חייבים בגין כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, ארגון בינלאומי לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

(3) גבייה מבתי עסק נעשית באמצעות קיזוז שוברים חדשים שנקלטו במערכת.

ג. חובות ⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

ליום 31 במרץ 2019 (בלתי מבוקר)

מידע נוסף על חובות לא פגומים בפיגור של 30 ועד 89 יום ⁽⁴⁾	מידע נוסף על חובות לא פגומים בפיגור של 90 יום או יותר	סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾ פגומים ⁽³⁾	לא פגומים ⁽²⁾	לא בעייתיים	
חובות שאינם בערבות בנקים אנשים פרטיים						
4	-	395	3	9	383	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	-	אשראי
מסחרי						
1	-	179	1	2	176	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	31	*-	*-	31	אשראי
-	-	2,639	-	-	2,639	חובות בערבות בנקים ואחר ⁽⁵⁾
5	-	3,244	4	11	3,229 ⁽⁶⁾	סך הכל

הערות ראה בעמוד הבא.

ביאור 3 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

מיליוני ש"ח

ג. חובות (1) (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

ליום 31 במרץ 2018 (בלתי מבוקר)

מידע נוסף על חובות לא פגומים בפיגור של 30 ועד 89 יום (4)	מידע נוסף על חובות לא פגומים בפיגור של 90 יום או יותר	סך הכל	בעייתיים (2) פגומים (3)	בעייתיים (2) לא פגומים	לא בעייתיים	
חובות שאינם בערבות בנקים						
אנשים פרטיים						
3	-	409	3	8	398	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	-	אשראי
מסחרי						
1	-	158	1	3	154	חייבים בגין כרטיסי אשראי
*-	-	26	*-	*-	26	אשראי
-	-	2,719	-	-	2,719	חובות בערבות בנקים ואחר (5)
4	-	3,312	4	11	3,297 (6)	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)

מידע נוסף על חובות לא פגומים בפיגור של 30 ועד 89 יום (4)	מידע נוסף על חובות לא פגומים בפיגור של 90 יום או יותר	סך הכל	בעייתיים (2) פגומים (3)	בעייתיים (2) לא פגומים	לא בעייתיים	
חובות שאינם בערבות בנקים						
אנשים פרטיים						
3	-	392	3	10	379	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	-	אשראי
מסחרי						
1	-	164	1	2	161	חייבים בגין כרטיסי אשראי
*-	-	36	*-	*-	36	אשראי
-	-	2,624	-	-	2,624	חובות בערבות בנקים ואחר (5)
4	-	3,216	4	12	3,200 (6)	סך הכל

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) חובות פגומים, נחותים או בהשגחה מיוחדת.

(3) חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי ראה סעיף 2.ג.3 להלן.

(4) חובות בפיגור של 30 עד 89 יום סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים ואינם צוברים הכנסות ריבית.

(5) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות הבנקים, פיקדונות בבנקים, ארגון בינלאומי לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבלת חייבים אחרים.

(6) מזה: סיכון אשראי בסך 3,218 מיליון ש"ח ביום 31 במרץ 2019, 3,288 מיליון ש"ח ביום 31 במרץ 2018 ו-3,189 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018, אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות החברה.

איכות האשראי

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. מצב הפיגור משפיע על סיווג חובות המוערכים על בסיס קבוצתי (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור). לאחר 150 ימי פיגור, החברה מבצעת מחיקה חשבונאית של החוב.

ביאור 3- סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

מיליוני ש"ח

ג. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

ליום 31 במרץ 2019 (בלתי מבוקר)

יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)	יתרת הפרשה פרטנית	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (2) (3)	
חובות שאינם בערבות בנקים					
אנשים פרטיים					
3	3	3	*-	*-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	אשראי
מסחרי					
1	1	*-	1	1	חייבים בגין כרטיסי אשראי
*-	*-	*-	*-	*-	אשראי
-	-	-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחר (4)
4	4	3	1	1	סך הכל **
**מזה:					
*-	*-	-	*-	*-	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

ליום 31 במרץ 2018 (בלתי מבוקר)

יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)	יתרת הפרשה פרטנית	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (2) (3)	
חובות שאינם בערבות בנקים					
אנשים פרטיים					
3	3	3	*-	*-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	אשראי
מסחרי					
1	1	*-	1	1	חייבים בגין כרטיסי אשראי
*-	*-	*-	*-	*-	אשראי
-	-	-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחר (4)
4	4	3	1	1	סך הכל **
**מזה:					
*-	*-	-	*-	*-	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח. הערות ראה בעמוד הבא.

ביאור 3 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

מיליוני ש"ח

ג. חובות ⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)

יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת חובות פגומים	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית	יתרת חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾ ⁽³⁾	
חובות שאינם בערבות בנקים					
אנשים פרטיים					
3	3	3	*-	*-	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	אשראי
מסחרי					
1	1	*-	1	1	חייבים בגין כרטיסי אשראי
*-	*-	*-	-	-	אשראי
-	-	-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחר ⁽⁴⁾
4	4	3	1	1	סך הכל **
**מזה:					
*-	*-	-	*-	*-	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה של חובות פגומים שנבחנו פרטנית בתקופת הדיווח.

(3) אינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, ארגון בינלאומי לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 3 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

מיליוני ש"ח

ג. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת של חובות פגומים (2) (3)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018 (בלתי מבוקר)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019 (בלתי מבוקר)	
חובות שאינם בערבות בנקים		
אנשים פרטיים		
* ₋	* ₋	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	אשראי
מסחרי		
1	* ₋	חייבים בגין כרטיסי אשראי
* ₋	-	אשראי
-	-	חובות בערבות בנקים ואחר ⁽⁴⁾
1	*₋	סך הכל

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (3)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)	ליום 31 במרץ 2018 (בלתי מבוקר)	ליום 31 במרץ 2019 (בלתי מבוקר)	
חובות שאינם בערבות בנקים			
אנשים פרטיים			
* ₋	* ₋	* ₋	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	אשראי
מסחרי			
* ₋	* ₋	* ₋	חייבים בגין כרטיסי אשראי
* ₋	* ₋	* ₋	אשראי
-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחר ⁽⁴⁾
* ₋	* ₋	* ₋	סך הכל

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים שנבחנו פרטנית בתקופת הדיווח.

(3) אינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, ארגון בינלאומי לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחייבים אחרים.

ביאור 3 - סיכון אשראי, חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

מיליוני ש"ח

ג. חובות (1) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2019 (בלתי מבוקר)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ** יתרת חוב רשומה	ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ** מספר חוזים	ארגונים מחדש שבוצעו בשנת הדיווח (2) יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	ארגונים מחדש שבוצעו בשנת הדיווח (2) יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	ארגונים מחדש שבוצעו בשנת הדיווח (2) מספר חוזים	
חובות שאינם בערבות בנקים					
אנשים פרטיים					
*-	17	1	1	87	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	אשראי
מסחרי					
*-	4	*-	*-	10	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	אשראי
-	-	-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחר (3)
*-	21	1	1	97	סך הכל

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2018 (בלתי מבוקר)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ** יתרת חוב רשומה	ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ** מספר חוזים	ארגונים מחדש שבוצעו בשנת הדיווח (2) יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	ארגונים מחדש שבוצעו בשנת הדיווח (2) יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	ארגונים מחדש שבוצעו בשנת הדיווח (2) מספר חוזים	
חובות שאינם בערבות בנקים					
אנשים פרטיים					
*-	15	1	1	53	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	אשראי
מסחרי					
*-	7	*-	*-	16	חייבים בגין כרטיסי אשראי
-	-	-	-	-	אשראי
-	-	-	-	-	חובות בערבות בנקים ואחר (3)
*-	22	1	1	69	סך הכל

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

** חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

(1) חובות - חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) יתרת החוב הרשומה מייצגת את היתרה לתאריך ארגון החוב מחדש ואינה היתרה הרשומה נכון לתאריך הדוח.

(3) מחזיקי כרטיסי אשראי בערבות בנקים, פיקדונות בבנקים, חברות וארגון בינלאומי לכרטיסי אשראי, הכנסות לקבל וחובות אחרים.

ביאור 4 - זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)	ליום 31 במרץ 2018 (בלתי מבוקר)	ליום 31 במרץ 2019 (בלתי מבוקר)	
2,604	2,734	2,636	בתי עסק ⁽¹⁾
2	2	23	הכנסות מראש
78	78	77	הפרשה עבור תוכנית נקודות
19	13	12	הוצאות לשלם
34	32	32	הוצאות לשלם בגין בנקים ומועדונים
2,737	2,859	2,780	סך כל הזכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

(1) בניכוי יתרות שעמדו בתנאי סילוק התחייבות לפי FAS166 (נושא 860 בקודפיקציה) בגין ניכיון שוברים לבתי עסק בסך של 98 מיליון ש"ח ליום 31 במרץ 2019 (ליום 31 במרץ 2018 כ- 110 מיליון ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2018 כ- 102 מיליון ש"ח).

ביאור 5 - הון, הלימות הון ומינוף

א. הלימות ההון ומינוף לפי הוראות הפיקוח על הבנקים

הלימות ההון

החל מיום 1 בינואר 2014 מיישמת החברה את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו על מנת להתאימן להנחיות באזל III (להלן: "באזל III").

יחסי הון מינימליים

ביום 30 במאי 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי חוזר בדבר יחסי הון מינימליים במסגרת היערכות ליישום הוראות באזל III. בהתאם לחוזר, כל התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי נדרשים, בין היתר, לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. כמו כן, נקבע כי יחס ההון הכולל המינימלי יעמוד, החל מיום 1 בינואר 2015, על 12.5% לכלל המערכת הבנקאית ועל 13.5% לתאגידים בנקאיים משמעותיים במיוחד, וזאת החל מיום 1 בינואר 2017. בחודש מאי 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 472 בדבר "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב" ובו הקלה לסולק לעניין דרישת ההון העצמי, שתחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 (מדידת והלימות הון). לפיה, על אף האמור בסעיף 40 להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201, יחס הון עצמי רובד 1 של סולק שיתרת חיובים בדוח כספי שנתי אחרון שלו עולה על 2 מיליארדי ש"ח לא יפחת מ-8% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-11.5%. הוראה זו נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016. בחודש פברואר 2019 אישר דירקטוריון החברה את היעדים הבאים ליחסי הון מזעריים.

יעד הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון של החברה הינו 9%.

יעד ההון הכולל לרכיבי סיכון של החברה הינו 12.5%.

ההנהלה אחראית לגיבוש המלצות בנוגע לשינויים הנדרשים, ביעדי ההון שקבע הדירקטוריון בעבר, בעקבות מסקנות תהליך הערכת הנאותות ההוגיות.

ביאור 5 - הון, הלימות הון ומינוף (המשך)

במיליוני ש"ח

א. הלימות ההון ומינוף לפי הוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון לפי באזל III⁽¹⁾

1. הון לצורך חישוב יחס הון

ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)	ליום 31 במרץ 2018 (בלתי מבוקר)	ליום 31 במרץ 2019 (בלתי מבוקר)	
470	428	482	הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 לאחר ניכויים
23	22	23	הון רובד 2
493	450	505	סך הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
1,865	1,860	1,904	סיכון אשראי
16	21	4	סיכונים שוק
483	482	488	סיכון תפעולי
2,364	2,363	2,396	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס הון לרכיבי סיכון			
19.9%	18.1%	20.1%	יחס הון עצמי רובד 1 ויחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
20.9%	19.0%	21.1%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.0%	8.0%	8.0%	יחס הון עצמי רובד 1 מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
11.5%	11.5%	11.5%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

(1) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, 299, בדבר "מדידה והלימות הון".

יחס מינוף

להלן יחס המינוף המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218

ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)	ליום 31 במרץ 2018 (בלתי מבוקר)	ליום 31 במרץ 2019 (בלתי מבוקר)	
470	428	482	הון רובד 1 (במיליוני ש"ח)
4,171	4,217	4,221	סך החשיפות (במיליוני ש"ח)
11.3%	10.1%	11.4%	יחס המינוף
5.0%	5.0%	5.0%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים

ביאור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

במיליוני ש"ח

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)	ליום 31 במרץ 2018 (בלתי מבוקר)	ליום 31 במרץ 2019 (בלתי מבוקר)	
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו:			
2,401	2,256	2,348	סיכון האשראי על החברה
5,419	5,220	5,402	סיכון האשראי על הבנקים
(3)	(3)	(3)	הפרשה להפסדי אשראי
7,817	7,473	7,747	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו, נטו
התחייבויות אחרות:			
16	20	15	חשיפה בגין מסגרות לבתי עסק
*_	*_	*_	הפרשה להפסדי אשראי
16	20	15	ערבויות והתחייבויות אחרות, נטו

* נמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

ב. הגבלים עסקיים והליכי רגולציה

1. הגבלים עסקיים

כחלק מהסדר שבין החברה וחברות כרטיסי האשראי מקס איט פיננסים בע"מ ("מקס") (לשעבר לאומי קארד) וכ.א.ל לסליקה הודית של כרטיסי חיוב הממותגים Visa ו-MasterCard, בחודש מרץ 2012 הוגשה בקשה לממונה על התחרות לקבלת פטור מאישור הסדר כובל ביחס להסכם תפעולי המסדיר את הפעלת הממשק המשותף בין החברה, מקס וכ.א.ל בנוגע ליישום הסדר ביניהן (הסכם המתעדכן מעת לעת על-ידי הצדדים). ביום 25 באפריל 2018 ניתנה החלטת הממונה על התחרות בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל עד ליום 31 בדצמבר 2023 ביחס להסכם התפעולי האמור. הפטור כולל, בין היתר, התייחסות לחובת חברות כרטיסי האשראי לצרף להסדר, באופן שוויוני וללא עלות, כל מנפיק, סולק או גוף מטעמם שפעילותו נוגעת להסדר ושיבקש להצטרף להסדר, להעמיד לרשותו את כל המידע הדרוש לו לצורך הצטרפותו ופעילותו על-פי ההסדר, ולבצע התאמות סבירות ככל הנדרש באופן שיאפשר לשחקן חדש להצטרף להסדר ולפעול על-פי הוראותיו, וכן איסור על החברה, מקס וכ.א.ל לנקוט בפעולות העלולות להקשות על כניסה של מתחרים חדשים לתחום ההנפקה או לתחום הסליקה או על חזירה של אמצעי תשלום חליפיים לכרטיסי אשראי, כגון כרטיסי חיוב מידי, הכל כמפורט בתנאי הפטור. בנוסף כולל הפטור הוראה, לפיה החל מיום 1 ביולי 2021, העברת כספים בין מנפיק וסולק בגין עסקאות המבוצעות בתשלום בודד, תתבצע לא יאוחר מיום לאחר מועד שידור העסקה מבית העסק ("זיכוי יומי").

2. הליכי רגולציה

להלן התפתחויות רגולטוריות משמעותיות שחלו לאחרונה, הרלוונטיות לתחומי פעילות החברה, ואשר להערכת החברה הינן בעלות השפעה (או עשויות להשפיע, לפי העניין) באופן מהותי על עסקי החברה: יובהר, כי יש לקרוא את התיאור שלהלן יחד עם ביאור 2.ב.17 לדוחות כספיים לשנת 2018, וכי התיאור אינו מהווה רשימה ממצה של כלל ההוראות הרגולטוריות להן כפופה החברה או של השינויים שחלו בהוראות כאמור במהלך התקופה האמורה.

הוראות ופרסומי בנק ישראל והפיקוח על הבנקים:¹¹

1. בחודש אפריל 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון ל"קובץ שאלות ותשובות ליישום צו איסור הלבנת הון והוראת ניהול בנקאי תקין 411 בחברות כרטיסי אשראי". על פי העדכון, בין היתר, חברת כרטיסי אשראי רשאית להגדיר בהסכם עם הלקוח סוגי חשבונות במסגרתם יינתנו שירותים שונים, ובלבד שהליך הזיהוי בעת פתיחת חשבון בו יינתנו שירותים שונים כאמור, יהיה לפי הסטנדרט המחמיר ביותר החל על סוגי הפעילות הצפויים בחשבון. כמו כן, לענין השגת מידע "הכר את הלקוח" בעת הנפקת כרטיס חיוב בנקאי, נקבע בעדכון, כי כאשר חברת כרטיסי אשראי היא צד להסכם הנפקת כרטיס עם לקוח רק לצורך שיתוף מידע על הלקוח בהתאם לאמור ב"חוק שטרומ", או שהיא צד להסכם האמור לצורך תפעול ההנפקה, הבנק המנפיק הוא האחראי הבלעדי לחובות איסור הלבנת הון, בהתאם למפורט בקובץ השאלות והתשובות; ואילו במקרים בהם לא מדובר בתפעול הנפקה אלא בהסדר הנפקה משותף, האחריות היא ביחד ולחוד, כשהבנק וחברת כרטיסי האשראי יוכלו להסכים ביניהם מי אחראי לניטור ולדיווח בפועל על פעילות בלתי רגילה בכרטיס. כמו כן נקבע, כי על הצד להסדר שלא מנטר ולא מדווח, לוודא כי המידע שברשותו הרלוונטי לניטור ולדיווח קיים אצל השותף השני, הכל בהתאם למפורט בקובץ השאלות והתשובות. החברה בוחנת את השלכות התיקון.

11 לענין הוראות אלה, אלא אם נכתב או משתמע אחרת - תאגיד בנקאי - לרבות חברת כרטיסי אשראי וסולק.

ביאור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. הגבלים עסקיים והליכי רגולציה (המשך)

2. הליכי רגולציה (המשך)

2. בחודש נובמבר 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים **תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 470** בנושא "כרטיסי חיוב". במסגרת התיקון נקבע, בין היתר, כי: (1) חברת כרטיסי אשראי רשאית לשלוח את חוזה ההנפקה ללקוח בכל אמצעי המשלוח הנהוגים בחברה ולא רק בדואר, בהתאם לכללים המפורטים בטיוטה; (2) בהתאם לאמור בסעיף 7ז ל"חוק שטרומ" - על בנק לאפשר ללקוח להגיש בקשה באמצעות מנפיק, להצגת המידע אודות עסקאותיו בכרטיס חיוב, אשר התשלום בעדן נעשה בדרך של חיוב חשבון עובר ושב של הלקוח בבנק. המידע יוצג באמצעות קישור מאובטח המפנה לאתר המנפיק או לאתר מתפעל ההנפקה, בלא צורך בהזדהות נוספת מצד הלקוח לצורך צפייה בפרטי העסקאות, והכל בהתאם למפורט בהוראה. בנק אינו רשאי לעשות כל שימוש במידע שהגיע לידיו לפי סעיף זה, אלא לצורך הצגתו כאמור בסעיף זה. לפי דברי ההסבר לתיקון ההוראה, כיום נוטים לקוחות להעדיף את השימוש בכרטיסי החיוב הבנקאיים, אשר מאפשרים להם ריכוז המידע בחשבון. מטרת המנגנון, לפי דברי ההסבר, היא להשוות את נוחות השימוש בכרטיסים הבנקאיים והחזן בנקאיים ולהסיר את הקושי של הלקוחות לעקוב אחר המידע במספר אתרי אינטרנט של המנפיקים השונים, וצפוי כי יעודד את התחרות בשוק כרטיסי האשראי. בחודש ינואר 2019 פורסם ברשומות צו הדוחה את כניסתו לתוקף של האמור בסעיף זה בשניים עשר חודשים, ליום 31 בינואר 2020. בחודש פברואר 2019 פורסמו ברשומות תקנות הבנקאות (שירות ללקוח)(העברת מידע ממנפיק לתאגיד בנקאי), התשע"ט – 2019, הקובעות הוראות לענין העברת מידע ממנפיק לתאגיד בנקאי לצורך הצגתו ללקוח כאמור בחוק שטרומ, לרבות פרטי המידע, מועדי העברתו ואופן ההעברה. לפרטים נוספים אודות הצגת מידע בהתאם להוראות סעיף 7ז לחוק שטרומ ראה ביאור 22.ד. לדוחות הכספיים שנת 2018.

3. **גיבוש סטנדרט API לבנקאות פתוחה** - בחודש אוגוסט 2018 פרסמו הפיקוח על הבנקים ורשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ("רשות שוק ההון") קול קורא לקבלת מידע מחברות המתעניינות במתן שירותי השוואת עלויות, ריכוז מידע וייעוץ פיננסי. על פי הקול הקורא, הפיקוח על הבנקים ורשות שוק ההון רואים חשיבות לאומית בקידום הבנקאות הפתוחה בישראל, אשר תאפשר ללקוחות המערכת הבנקאית ליזום שיתוף במידע הפיננסי שלהם, שמצוי בבנקים, עם צדדים שלישיים, לרבות גופי פינטק. על-פי הפרסום, על מנת לקדם מגמה זו, בנק ישראל פועל לגיבוש סטנדרט API לבנקאות פתוחה שצפוי להיות מיושם בישראל באופן מלא על-ידי המערכת הבנקאית בישראל במהלך שנת 2020, שיקל על תהליכי העברת מידע בין הגופים, ויביא, בין היתר, לשיפור השירותים הניתנים ללקוח ולהגברת התחרות על השירותים הפיננסיים.

4. ביום 25 בנובמבר 2018 פורסם ברשומות **צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות סליקה צולבת של עסקאות בכרטיס חיוב ושל עסקאות חיוב מידי)**, התשע"ט – 2018, בהמשך לפרסום בנק ישראל מחודש פברואר 2018 בדבר המתווה הסופי להפחתת העמלה הצולבת. על פי הצו, המתווה להורדת העמלה הצולבת בעסקאות חיוב נדחה יהיה כדלקמן: מיום 1 בינואר 2019 תרד העמלה הצולבת מ-0.7% ל-0.6%; מיום 1 בינואר 2020 תרד העמלה הצולבת מ-0.6% ל-0.575%; מיום 1 בינואר 2021 תרד העמלה הצולבת מ-0.575% ל-0.55%; מיום 1 בינואר 2022 תרד העמלה הצולבת מ-0.55% ל-0.525%; מיום 1 בינואר 2023 תרד העמלה הצולבת מ-0.525% ל-0.5%. המתווה להורדת העמלה הצולבת בעסקאות חיוב מידי יהיה כדלקמן: החל מיום 1 בינואר 2021 תרד העמלה הצולבת מ-0.3% ל-0.275%; ומיום 1 בינואר 2023 תרד העמלה הצולבת מ-0.275% ל-0.250%. כמו כן נקבע בצו, כי שיעור העמלה הצולבת לגבי בית עסק המהווה "מוסד ציבורי" כהגדרתו בצו האמורה, יהיה 0.55% עד ליום 1 בינואר 2022, ולאחר מכן יחול על בתי עסק אלה שיעור העמלה הצולבת החל על כלל בתי העסק.

5. הטמעת השימוש בתקן אבטחת EMV - בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים **הוראה להטמעת השימוש בתקן האבטחת EMV**, הן בצד ההנפקה והן בצד הסליקה, אשר הוטמעה גם בנוהל בנקאי תקין מספר 470 ובהנחיות נוספות. בהוראה, ובהנחיות הפיקוח על הבנקים שניתנו בהמשך, ובכללן תיקונים להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 472, קיימת התייחסות, בין היתר, ללוחות הזמנים להנפקת כרטיסים תומכי תקן EMV ולהיבור מסופים התומכים בתקן למערכת כרטיסי החיוב החדשה וכן לכניסתו לתוקף של מנגנון הסטת האחריות מהמנפיק לסולק. תחולת מנגנון הסטת האחריות נקבעה ליום 1 בינואר 2019. בחודש נובמבר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראה 472, לפיו ההוראה בדבר מנגנון הסטת האחריות בבתי עסק קטנים שמחזור הפעילות השנתי שלהם בשנת 2018 מול סולקים לא עלה על 5 מיליוני ש"ח תיכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2020. בחודש דצמבר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים להערות הציבור טיוטת תיקון להוראה 472, לפיו ההוראה בדבר מנגנון הסטת האחריות בבתי עסק מסוג תחנות דלק יחל ביום 1 בינואר 2022.

6. בחודש ינואר 2019 הועברה על ידי הפיקוח על הבנקים להתייעצות בכתב טיוטת הוראה ניהול בנקאי תקין בנושא "**מתן מענה טלפוני**", שמטרתה, בהתאם לאמור בדברי ההסבר לה, להסדיר את חובת התאגיד הבנקאי, שנקבעה בתיקון 29 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א – 1981 (בסעיף קטן 6 זה – "**החוק**") שמשך ההמתנה לקבלת מענה אנושי לא יעלה על 6 דקות מתחילת השיחה, בהתאמות הנדרשות למערכת הבנקאית, כך שתאגיד בנקאי יהיה רשאי לחרוג ממשך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי לכל היותר ב- 15% מסך השיחות שהתקבלו במוקד הטלפוני, במהלך תקופה של חודש קלנדרי בממוצע שנתי. כמו כן, טיוטת ההוראה מעגנת חובה לתת קדימות בתור לאזרחים ותיקים ואנשים עם מוגבלות, ומגדירה דרישות לניטור ובקרה אחר דפוס המענה ללקוחות במוקד הטלפוני; והכל כמפורט בטיוטת ההוראה.

ביאור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. הגבלים עסקיים והליכי רגולציה (המשך)

2. הליכי רגולציה (המשך)

בחודש מרץ 2019 הועברה על-ידי הפיקוח על הבנקים להתייעצות בכתב טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא "מתן מענה טלפוני אנושי", המשנה את הטיוטה מחודש ינואר 2019 הנזכרת לעיל במספר היבטים, שהעיקריים שבהם נוגעים למשך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי כדלקמן: (1) בשעות שנקבעו בטיטת ההוראה ("שעות הגרעין"), שיעור השיחות שבהן משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי בסוגי השירותים המפורטים בחוק עולה על 6 דקות מתחילת השיחה, לא יעלה על 15% מתוך כלל השיחות המתקבלות במוקד הטלפוני בשעות הגרעין, בחודש קלנדרי; (2) בשעות הגרעין, משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי בסוגי השירותים המפורטים בחוק לא יעלה על 4 דקות במוצע מתחילת השיחה, בחודש קלנדרי; ו-(3) בשעות שבהן המוקד הטלפוני פועל מעבר לשעות הגרעין, שיעור השיחות שבהן משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי בסוגי השירותים המפורטים בחוק עולה על 6 דקות מתחילת השיחה, לא יעלה על 30% מתוך כלל השיחות המתקבלות במוקד הטלפוני בשעות אלה, בחודש קלנדרי.

בחודש מאי 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים להערות הציבור טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא "מתן מענה טלפוני אנושי מקצועי", המשנה את הטיוטות מהחודשים ינואר ומרץ 2019 הנזכרות לעיל במספר היבטים, שהעיקריים שבהם נוגעים למשך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי במוקד הטלפוני, באופן שתאגיד בנקאי יהיה רשאי לבחור אחת משתי האפשרויות הבאות: אפשרות ראשונה - (1) בשעות שנקבעו בטיטת ההוראה ("שעות הגרעין"), שיעור השיחות שבהן משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי בסוגי השירותים המפורטים בחוק עולה על 6 דקות מתחילת השיחה, לא יעלה על 15% מתוך כלל השיחות המתקבלות במוקד הטלפוני בשעות הגרעין, בחודש קלנדרי; (2) בשעות שבהן המוקד הטלפוני פועל מעבר לשעות הגרעין, שיעור השיחות שבהן משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי בסוגי השירותים המפורטים בחוק עולה על 6 דקות מתחילת השיחה, לא יעלה על 30% מתוך כלל השיחות המתקבלות במוקד הטלפוני בשעות אלה, בחודש קלנדרי. אפשרות שניה - שיעור השיחות שבהן משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי בסוגי השירותים המפורטים בחוק עולה על 6 דקות מתחילת השיחה, לא יעלה על 15% מתוך כלל השיחות המתקבלות במוקד הטלפוני בחודש קלנדרי. בקבוצת השיחות שבהן משך ההמתנה עולה על 6 דקות מתחילת השיחה כאמור, משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי לא יעלה על 8 דקות במוצע מתחילת השיחה, בחודש קלנדרי, בכל שעות פעילות המוקד. על פי האמור בטיטה זו, מועד תחילתה של ההוראה יהיה מועד כניסתו של התיקון לחוק לתוקף, למעט שני סעיפים אשר ייכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2020, הכל כמפורט בהוראה. לפרטים אודות החוק ראה להלן בסעיף "תיקון 29 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח)".

7. בחודש יולי 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 449 בנושא "פישוט הסכמים ללקוח", לפיה, בין היתר, על התאגיד הבנקאי להציג באופן מרוכז בדף הראשון להסכם הלוואה ובהסכם למסגרת אשראי בכרטיס אשראי, את הפרטים והתנאים המשתנים והמהותיים להתקשרות הספציפית, הכל כמפורט בהוראה. לפי דברי ההסבר להוראה, הצורך בפישוט הסכם למתן אשראי אף עולה בקנה אחד עם חוק אשראי הוגן. בחודש מרץ 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראה, לפיו מועד תחילתה של ההוראה יהיה מועד כניסתו לתוקף של התיקון לחוק אשראי הוגן. לפרטים אודות חוק אשראי הוגן ראה להלן בסעיף "חוק אשראי הוגן".

הצעות חוק וחקיקה

8. תיקון מספר 29 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א -1981- בחודש יולי 2018 פורסם ברשומות תיקון מספר 29 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א -1981, לפיו תאגיד בנקאי המספק שירות טלפוני הכולל מערכת אוטומטית לניתוב שיחות, ייתן מענה מקצועי אנושי לפחות לסוגי השירותים של טיפול בתקלות, בירור חשבון וסיום התקשרות, לאחר האפשרות, אם קיימת, לבחור את השפה או את האזור הגיאוגרפי שבהם יינתן השירות הטלפוני. בשירות טלפוני הכולל מענה אנושי נפרד לשירותים שתאגיד בנקאי מספק, הוא רשאי לאפשר ללקוח לבחור את סוג השירות לפני מתן המענה האנושי המקצועי. על-פי התיקון לחוק, בין היתר, משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי בסוגי השירותים הנזכרים לעיל לא יעלה על שש דקות מתחילת השיחה, אך ניתנה סמכות למפקח על הבנקים להורות כי תאגיד בנקאי רשאי לחרוג ממשך ההמתנה האמור בתנאים המפורטים בתיקון לחוק. בנוסף, ניתנה למפקח על הבנקים סמכות להטיל על תאגיד בנקאי עיצום כספי בסך המישים אלף שקלים חדשים, אם היה לו יסוד סביר להניח כי לא נתן מענה אנושי מקצועי בהתאם להוראות התיקון. התיקון לחוק ייכנס לתוקף ביום 25 ביולי 2019. לפרטים אודות טיוטת הוראת הפיקוח על הבנקים, ראה לעיל בסעיף "טיטת הוראת נב"ת בנושא "מתן מענה טלפוני אנושי מקצועי".

9. חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי - בחודש מרץ 2018 פורסם ברשומות חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018, העוסק בהליכי שיקום חייבים, יחידים וחברות. לפי הצעת החוק, בין היתר, נקבעו מנגנונים למתן הפטר מחובות ליחידים (לרבות ניהול ההליך לחובות בגובה של עד 150 אלף ש"ח במסגרת ההוצאה לפועל), ותשתית לקיום הסדרי חוב בחברות. תחילתו של החוק ביום 15 בספטמבר 2019, והוא יהול על הליכים לפי החוק שהחלו ביום התחילה ואילך.

10. צו איסור הלבנת הון ביום 14 במרץ 2018 פורסם ברשומות צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של נותני שירותי אשראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור). הצו מסדיר את החובות לעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור של גוף החייב בקבלת רישיון למתן אשראי בהתאם לפרק ג' לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), תשע"ו-2016 ("חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים"), שהוא גוף המנוי בתוספת השלישית לחוק איסור הלבנת הון, וכן על נותן שירותי ניכיון ומאגד כנותן שירותי אשראי. הצו נכנס לתוקף ביום 15 במרץ 2018. ביום 23 במאי 2018 פרסם משרד האוצר טיוטת תיקון לצו האמור, במסגרתה, בין היתר, מורחבות ההוראות החלות על פעילותו של מאגד כנותן שירותי אשראי גם לפעילותו של מאגד כנותן שירותי בנכס פיננסי.

ביאור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. הגבלים עסקיים והליכי רגולציה (המשך)

2. הליכי רגולציה (המשך)

11. חוק אשראי הוגן - בחודש אוגוסט 2017 פורסם ברשומות תיקון לחוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, התשנ"ג-1993. לפי התיקון לחוק, יוחלף שמו של החוק לחוק אשראי הוגן. התיקון קובע, בין היתר, מגבלת ריבית מקסימלית אחידה על הלוואות לאנשים פרטיים, על כלל הגופים הכפופים לו ובכללם הבנקים וחברות כרטיסי אשראי, וכן נקבעו הוראות שונות בנוגע להתקשרות בהסכמי הלוואה והסכמים למסגרות אשראי (ובכלל זה בקשר לחובות גילוי ללקוח), הוראות לעניין ריבית פיגורים ועוד.

12. בחודש נובמבר 2018 פורסם ברשומות חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 5) (תיקון), התשע"ט-2018, לפיה כניסתו לתוקף של החוק, שהייתה קבועה ליום 9 בנובמבר 2018, תידחה למוקדם מבין שישה (6) חודשים מיום פרסום תקנות בנושא או 27 חודשים מיום כניסתו לתוקף של החוק, הכל כמפורט בחוק. בנוסף, בחודש פברואר 2019 פורסמו ברשומות תקנות הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (החגרת סוגי עסקאות אשראי מתחולת החוק והחגרת הוצאות מגדר "תוספת"), התשע"ט-2019, לפיהן יוחרגו סוגי עסקאות אשראי מתחולת החוק וכן יוחרגו הוצאות מהגדרת תוספת, הכל כמפורט בתקנות. התקנות ייכנסו, ככלל, לתוקף ביום 25 באוגוסט 2019.

13. אסדרת שירותי תשלום - (1) ביום 9 בינואר 2019 פורסם ברשומות חוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019. החוק מסדיר, בין היתר, היבטים שונים במערכות היחסים שבין נותן שירותי תשלום (מנפיק כרטיס החיוב) למשלם (מחזיק כרטיס החיוב), ובין נותן שירותי תשלום (הסולק) למוטב (בית העסק) בעת שימוש באמצעי תשלום ובכלל זה קביעה לפיה מועד העברת כספים מסולק לבית עסק יהיה מייד, או במועד סביר אחר שהוסכם בין סולק לבית עסק וכן לקבוע הוראות כלליות לעניין ביצוע הוראות תשלום והסדרי האחריות הנוגעים להן והוראות בדבר קביעת עונשים פליליים והטלת עיצום כספי בהפרת סעיפים מסוימים של החוק. במסגרת החוק, נושאים הנזכרים בחוק כרטיסי חיוב יוסדרו בחוק שירותי תשלום וחוק כרטיסי חיוב יבוטל עם כניסתו לתוקף של החוק. ככלל, מועד התחילה של חוק שירותי תשלום הינו שנה מיום פרסומו, והוא יחול, ככלל, גם על אמצעי תשלום שהונפק לפני יום התחילה ועל הרשאה לחיוב שניתנה לפני יום התחילה, הכל כמפורט בחוק; (2) בחודש אוגוסט 2018 פרסם משרד האוצר תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) (תיקון מס'...) (מתן שירותי תשלום), התשע"ח-2018, שמבקש להסדיר מקטע נוסף במסגרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016, והוא המקטע המסדיר את כלל פעילות מתן שירותי התשלום. כמצוין בדברי ההסבר לתזכיר החוק, שירותים אלה כוללים ניהול חשבון תשלום המאפשר העברת תשלומים בעד מוצרים ושירותים, הנפקה של אמצעי תשלום, סליקה של עסקאות תשלום וכן מתן שירותי כספומט. לפי דברי ההסבר, האסדרה צפויה לעודד את התחרות בכך שתאפשר לגורמים חוץ-בנקאיים להיכנס ולהתפתח לצד השחקנים הבנקאיים הקיימים בשוק. יצוין, כי התזכיר אינו כולל אסדרה של שירותי ייזום תשלומים, שעל-פי דברי ההסבר לתזכיר החוק תושלם בהמשך. על-פי התזכיר, בין היתר (ולרבות באמצעות תיקונים עקיפים לחוק הבנקאות רישוי): (א) לא יעסוק אדם במתן שירותי תשלום (ובכלל זה הנפקת וסליקת אמצעי תשלום, והכל כהגדרתם בתזכיר) אלא אם בידו רישיון לכך, או שהוא גוף מהגופים הפטורים מחובת קבלת רישיון (ביניהם סולק כהגדרתו ובתנאים שבתזכיר); (ב) בעל רישיון למתן שירותי תשלום לא יעסוק בעיסוק שאינו שירות תשלום ולא ישלח בתאגיד העוסק בעיסוק שירות תשלום, או יחזיק מעל 10% מאמצעי שליטה של תאגיד כאמור, אלא אם הודיע בכתב לנגיד על כוונתו, והמפקח לא הודיע על התנגדותו תוך פרק הזמן ובתנאים כמפורט בתזכיר. בתקופה שמיום התחילה של החוק (שנה מיום פרסומו; בסעיף 15 זה – "יום התחילה") ועד תום שנתיים מיום התחילה (בסעיף 15 זה – "תקופת המעבר"), בעל רישיון למתן שירותי תשלום לא יעסוק בעיסוק שאינו שירות תשלום ולא ישלח בתאגיד העוסק בעיסוק שירות תשלום, או יחזיק מעל 10% מאמצעי שליטה של תאגיד כאמור, אלא באישור המפקח ובהתאם לתנאי האישור (כל המונחים לעיל - כהגדרתם בתזכיר); (ג) סולק לא יעסוק בעיסוק שאינו סליקה של עסקאות תשלום או מתן שירותי תשלום ולא ישלח בתאגיד העוסק בעיסוק שאינו סליקה או מתן שירותי תשלום כאמור, או יחזיק מעל 10% מאמצעי שליטה של תאגיד כאמור, אלא אם הודיע בכתב לנגיד על כוונתו, והנגיד לא הודיע על התנגדותו תוך פרק הזמן ובתנאים כמפורט בתזכיר. בתקופת המעבר, סולק לא יעסוק בעיסוק שאינו סליקה של עסקאות תשלום או מתן שירותי תשלום ולא ישלח בתאגיד העוסק בעיסוק שאינו סליקה או מתן שירותי תשלום כאמור, או יחזיק מעל 10% מאמצעי שליטה של תאגיד כאמור, אלא באישור הנגיד ובהתאם לתנאי האישור. כמו-כן, בתקופת המעבר האמורה, סולק יהא רשאי לשלוח או להחזיק אמצעי שליטה בתאגיד שעוסק בעיסוקים שאינם מותרים לסולק כאמור לעיל, ובלבד שהמפקח קבע בהוראות כי עיסוק זה הינו מסוג העיסוקים אשר מותר לתאגיד אשר נשלט על-ידי סולק לעסוק בהם, ולעניין זה המפקח רשאי לקבוע הוראות שונות לסוגי סולקים שונים בתנאים המפורטים בתזכיר (כל המונחים לעיל - כהגדרתם בתזכיר). בנוסף, התזכיר כולל הוראות הכלולות בחוקים אחרים, כגון: בעניין סולק מתארח וחובת התקשרות של מנפיק בעל היקף פעילות רחב עם סולק לשם ביצוע סליקה צולבת של עסקאות בכרטיסי חיוב שהנפיק בתנאים המפורטים בתזכיר.

14. חוק שירות נתוני אשראי - ביום 12 באפריל 2016 פורסם חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016, אשר נכנס לתוקף ביום 12 באפריל 2019, לפיו נקבע הסדר לשיטוף נתוני אשראי הכולל איסוף נתוני אשראי ממקורות המידע הקבועים בחוק, שמירתם במאגר מידע מרכזי המופעל בידי בנק ישראל ומסירת נתוני אשראי ממנו ללשכות אשראי לשם עיבודם והעברתם, בין השאר לנתוני אשראי, וזאת לפי כוונת המחוקק לצורך שיפור השירות בנתוני אשראי במשק לשם הגברת התחרותיות בשוק האשראי הקמעונאי, הגדלת הנגישות לאשראי וצמצום האפליה בתחום זה. החוק קובע מנפיקי כרטיסי חיוב ותאגידיים בנקאיים כמקור מידע שידווח למאגר המידע המוקם מכוח החוק. בנוסף, קובע החוק הסדרים הנוגעים לשימוש במידע המצוי במאגר המידע על-ידי נותני אשראי וקבלת חיוויי אשראי מלשכת האשראי המחזיקה במידע.

ביאור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. הגבלים עסקיים והליכי רגולציה (המשך)

2. הליכי רגולציה (המשך)

15. בחודש אוגוסט 2011 פורסם תיקון לחוק הבנקאות רישוי, לפיו, בין היתר מי שעוסק בסליקה של כרטיסי חיוב, יהיה כפוף לקבלת רישיון סליקה, כאשר לגופים שעסקו ביום כניסתו של החוק לתוקף בפעילות סליקה ניתנו הקלות לעניין זה. כמו-כן, נקבעו מגבלות נוספות, כגון חובה על מי שהינו מנפיק בעל היקף פעילות רחב, מנפיק שהנפיק עשרה אחוזים או יותר ממספר כרטיסי החיוב שהונפקו בישראל או מנפיק אשר באמצעות כרטיסי החיוב שהנפיק בוצעו עשרה אחוזים לפחות מסכום העסקאות שבוצעו בישראל (כהגדרתו בחוק) להתקשר עם כל סולק בסליקה צולבת, אלא אם סירב להתקשרות מטעמים סבירים. בהקשר זה יציין, כי חוק הבנקאות רישוי הסמיך את שר האוצר או את המפקח על הבנקים (לפי העניין) לראות גם בתאגידים נוספים כחלק מהסולק/מנפיק בעל היקף פעילות רחב (תאגיד שהסולק/מנפיק הוא בעל עניין בו; תאגיד השולט בסולק/מנפיק; ו/או תאגיד שמי ששולט בסולק/מנפיק הוא בעל עניין בו) – כך לדוגמה עשויה להתקבל החלטה שפועלים אקספרס הינה חלק מישראל כרטיס לעניין היותה סולק/מנפיק בעל היקף פעילות רחב, ובהתאם יחולו גם על פועלים אקספרס המגבלות החלות על ישראל כרטיס בהקשר זה. לעניין זה, בחודש יולי 2017 הודיע משרד האוצר לפועלים אקספרס כי ככל שהעמלות הנגבות על-ידיה מבתי העסק בעסקאות המקומיות במותג שבו יש סליקה והנפקה בלעדית יופחתו במתווה מדורג, כך שעד לסוף חודש דצמבר 2017 העמלה המקסימאלית תעמוד על 2.95%; עד לסוף חודש דצמבר 2018 העמלה המקסימאלית תעמוד על 2.45%; עד לסוף חודש דצמבר 2019 העמלה המקסימאלית תעמוד על 2.10%; ובסוף חודש יוני 2020 תתייב העמלה המקסימאלית לבית עסק על 1.99%, הרי שלעת הזו, אין שר האוצר רואה צורך להפעיל את סמכותו לפי סעיף 36 יג(א) לחוק הבנקאות רישוי, או לתמוך בהצעות חוק שמשמעותם זהה להפעלת הסמכות כאמור, או שמתערבות באופן ישיר וספציפי בעמלת המותג מעבר למתווה האמור לעיל.

ריבוי הליכי הרגולציה, ככל שיישמו, לרבות ההוראות והשינויים בשוק כרטיסי האשראי, ובכלל זה מיתווה הירידה בעמלה הצולבת, זיכוי מידי וכניסת סולקים ומאגדים, וכן המגמות בשוק זה, עלולים להשפיע מהותית לרעה על החברה, אך בשלב זה לא ניתן להעריך בוודאות את היקפה והשלכותיה.

ג. הליכים משפטיים ותלויות

נכון למועד הדוח, כנגד החברה הוגשה תביעה משפטית הנובעת ממהלך עסקיה הרגיל לרבות תביעות לבקשה להכיר בן כתביעות ייצוגיות וכן תובענות ייצוגיות. להערכת החברה, בהתבסס על יועציה המשפטיים, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה.

1. בחודש יולי 2014 התקבלה בחברה ובישראל כרטיס בקשה לאישור תביעה כייצוגית, כנגד החברות וחברת כרטיסי אשראי נוספת. סכום התביעה האישית הינו כ-17 ש"ח, וסכום התביעה הייצוגית הוערך על-ידי התובעים כאומדן בלבד על סך של 200 מיליון ש"ח. לטענת המבקשים, האופן על-פיו מבצעות החברות את ההמרה לש"ח של עסקאות המבוצעות במטבע חוץ מהווה עמלה נוספת שלא ניתן בגינה גילוי כראוי ללקוחות וכי בכך מפרה החברה הוראות חוק שונות. הדיון בבקשה אוחד עם בקשות דומות שהוגשו נגד מספר בנקים. בחודש מרץ 2018 ניתן פסק דין בו נדחתה בקשת האישור. המבקשים הגישו ערעור על פסק דין לבית המשפט העליון. בחודש אפריל 2019 נדחה הערעור ובכך נותר על כנו פסק הדין הדוחה את בקשת האישור.

2. בחודש דצמבר 2017 הוגשה כנגד החברה, ישראל כרטיס ובנק הפועלים, בקשה לאישור תביעה כייצוגית. לטענת המבקשים, גובה עמלת דמי הכרטיס ללקוחות בנק הפועלים הועלה שלא כדין תוך הפרת הסכם ההתקשרות, חוסר תום לב ועשיית עושר שלא במשפט. המבקשים מעריכים את גודל קבוצת התובעים ב-1.5 מיליון לקוחות, כאשר הנזק האישי הנטען הוא 29.4 ש"ח, והנזק המצטבר הוא כ-180 מיליון ש"ח. במסגרת הבקשה מתבקש החזר הסכום האמור, וכן קביעה כי שינוי מדרג ההנחות בטל. מדובר בבקשת המשך לבקשת אישור שהוגשה נגד בנק הפועלים בעבר, בקשה הנמצאת בהליך גישור.

ד. הארכת רישיון מותג American Express

בין החברה לארגון American Express העולמי מתנהל משא ומתן לגיבושם של התנאים להארכת הסכם רישיון מותג "American Express" לתקופה נוספת עד ליום 31 בדצמבר 2026.

ה. התקשרויות עם בנקים שונים בהסדר הנפקת כרטיסי חיוב בנקאיים

לפרטים אודות התקשרויות עם בנקים שונים בהסדר הנפקת כרטיסי חיוב בנקאיים, ראה ביאור 17.ח'. לדוחות כספיים לשנת 2018.

ו. התקשרויות עם מועדוני לקוחות

לפרטים אודות התקשרויות עם מועדוני לקוחות במהלך תקופת הדוח, ראה ביאור 17.ט'. לדוחות כספיים לשנת 2018.

ביאור 7 - מגזרי פעילות

במיליוני ש"ח

מידע על הרווח והפסד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019 (בלתי מבוקר)

סך הכל	מגזר סליקה	מגזר הנפקה	הכנסות
112	83	29	עמלות מחיצונים
-	(59)	59	עמלות בינמגזריות
112	24	88	סך הכל
1	1	*-	הכנסות ריבית, נטו
(2)	2	(4)	הוצאות אחרות
111	27	84	סך כל ההכנסות
הוצאות			
32	8	24	תפעול
23	-	23	תשלומים לבנקים
12	10	2	רווח נקי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018 (בלתי מבוקר)**

סך הכל	מגזר סליקה	מגזר הנפקה	הכנסות
111	84	27	עמלות מחיצונים
-	(67)	67	עמלות בינמגזריות
111	17	94	סך הכל
*-	*-	*-	הכנסות ריבית, נטו
(1)	*-	(1)	הוצאות אחרות
110	17	93	סך כל ההכנסות
הוצאות			
33	8	25	תפעול
22	-	22	תשלומים לבנקים
12	4	8	רווח נקי

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

** סווג מחדש

ביאור 7 - מגזרי פעילות (המשך)

במיליוני ש"ח

מידע על הרווח והפסד (המשך)
 לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018

סך הכל	מגזר סליקה	מגזר הנפקה	
הכנסות			
456	342	114	עמלות מחיצונים
-	(282)	282	עמלות בינמגזריות
456	60	396	סך הכל
2	2	*-	הכנסות ריבית, נטו
(4)	(3)	(1)	הוצאות אחרות
454	59	395	סך כל ההכנסות
הוצאות			
122	30	92	תפעול
96	-	96	תשלומים לבנקים
54	8	46	רווח נקי

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 8 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. כללי

1. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים:

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים של החברה לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. בהתחשב באמור לעיל, השווי ההוגן למרבית המכשירים הפיננסיים נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון על-פי השיעורים בסמוך לתאריך המאזן היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן שלהלן אינה בהכרח אינדיקציה לשווי המימוש של המכשיר הפיננסי לתאריך המאזן. הערכת השווי ההוגן נערכה, כאמור, לפי שיעורי הריבית בסמוך לתאריך המאזן ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכולו להיות שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. יתרה מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן ייתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים ייתכן שהמכשיר הפיננסי יוחזק עד לפירעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי החברה כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות ההערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין חברות שונות.

2. השיטות וההנחות העיקריות ששימשו לחישוב אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים:

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - השווי ההוגן של יתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת החייבים פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה הוגנו התקבולים בשיעורי ריבית המשקפים עסקאות דומות לתאריך המאזן.

תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות. זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - בשיטת היוון תזרימי מזומנים לפי שיעור ריבית בו גייסה החברה אשראי סמוך לתאריך המאזן.

ב. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים:

במיליוני ש"ח

31 במרץ 2019 (בלתי מבוקר)

שווי הוגן (א) סך הכל	שווי הוגן (א) רמה 3	שווי הוגן (א) רמה 2	שווי הוגן (א) רמה 1	יתרה במאזן	
נכסים פיננסיים:					
47	-	-	47	47	מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,811	2,811	-	-	2,816	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
359	359	-	-	359	נכסים פיננסיים אחרים
3,217	3,170	-	47	** 3,222	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות:					
*-	-	-	*-	*-	אשראי מתאגידים בנקאיים
2,748	2,748	-	-	2,756	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
9	9	-	-	9	התחייבויות פיננסיות אחרות
2,757	2,757	-	*-	** 2,765	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך 47 מיליון ש"ח ובסכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאור 8 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

במיליוני ש"ח

31 במרץ 2018 (בלתי מבוקר)

שווי הוגן (א) סך הכל	שווי הוגן (א) רמה 3	שווי הוגן (א) רמה 2	שווי הוגן (א) רמה 1	יתרה במאזן	
נכסים פיננסיים:					
31	-	-	31	31	מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,724	2,724	-	-	2,729	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
532	532	-	-	532	נכסים פיננסיים אחרים
3,287	3,256	-	31	** 3,292	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות:					
3	-	-	3	3	אשראי מתאגידים בנקאיים
2,849	2,849	-	-	2,858	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
15	15	-	-	15	התחייבויות פיננסיות אחרות
2,867	2,864	-	3	** 2,876	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך 31 מיליון ש"ח וב-3 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).
 (א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)

שווי הוגן (א) סך הכל	שווי הוגן (א) רמה 3	שווי הוגן (א) רמה 2	שווי הוגן (א) רמה 1	יתרה במאזן	
נכסים פיננסיים:					
17	-	-	17	17	מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,621	2,621	-	-	2,626	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
551	551	-	-	551	נכסים פיננסיים אחרים
3,189	3,172	-	17	** 3,194	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות:					
*-	-	-	*-	*-	אשראי מתאגידים בנקאיים
2,725	2,725	-	-	2,734	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
10	10	-	-	10	התחייבויות פיננסיות אחרות
2,735	2,735	-	*-	** 2,744	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

** מזה: נכסים והתחייבויות בסך 17 מיליון ש"ח ובסכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).
 (א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

פועלים אקספרס בע"מ

דוח ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח לדוח הרבעוני

ליום 31 במרץ 2019

רשימת טבלאות

עמוד	נושא	טבלה מספר
69	שיעורי הכנסות והוצאות של החברה וניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית	טבלה 1:

1. הדירקטוריון וההנהלה

1.1 שינויים בהנהלת ודירקטוריון החברה בתקופת הדוח

1. ביום 16 בינואר 2019 מונתה הגב' דליה נרקיס כדירקטורית חיצונית בחברה.
2. ביום 21 בינואר 2019 סיים מר ברוך (בוריס) גסול את כהונתו כדירקטור בחברה.
3. ביום 30 בינואר 2019 סיים מר אבי אידלסון את כהונתו כדירקטור חיצוני בחברה.
4. במהלך חודש מרץ 2019 אישר דירקטוריון החברה את מינויו של מר אורי אלון כמשנה למנכ"ל החברה. מר אלון צפוי להתחיל עבודתו בחברה במהלך חודש יוני 2019.
5. במהלך חודש מרץ 2019 הודיעה הגב' טניה טלמון על סיום עבודתה בחברה (במועד אשר למועד חתימת הדוח טרם נקבע).
6. בהתאם להחלטת דירקטוריון החברה, בחודש יוני 2019 יוגדר מר רם גב כמשנה למנכ"ל, מנהל כספים וכן תוגדר הגב' הגר בן עזרא כסמנכ"ל בכיר, מכירות ושירות לקוחות.

1.2 דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית

במועד פרסום הדוח השנתי לשנת 2018 לא חל שינוי בקביעת הדירקטוריון בנוגע למספר המזערי הנדרש של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית ולא פחת מספרם מהמספר המזערי שנקבע.

2. הביקורת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בחברה ובכלל זה הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, והשיקולים בקביעת תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2018. מיד עם הנפקת ישראלכרט הפסיקה קבוצת ישראלכרט לעשות שימוש בשירותי הביקורת הפנימית של בנק הפועלים. בקבוצה הוקמה פונקציית ביקורת פנימית עצמאית, בוצע סקר סיכונים עדכני וגובשה תוכנית עבודה רב שנתית.

איל דשא יו"ר הדירקטוריון
ד"ר רון וקסלר מנהל כללי

תל אביב, 15 במאי 2019.

3. נספח לדוח רבעוני

טבלה 1 - שיעורי הכנסות והוצאות של החברה וניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

במיליוני ש"ח

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018 שיעור ההכנסה (5)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018 הכנסות ריבית	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018 יתרה ממוצעת (1)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019 שיעור ההכנסה (5)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019 הכנסות ריבית	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019 יתרה ממוצעת (1)	
נכסים נושאי ריבית (2)						
-	*-	-	-	*-	-	מזומנים ופיקדונות בבנקים
-	*-	119	3.69%	1	110	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי (3) (6)
-	*-	530	-	*-	532	נכסים אחרים
-	*-	649	0.62%	1	642	סך כל הנכסים נושאי ריבית
		2,573			2,652	חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
		29			25	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית (4)
		3,251			3,319	סך כל הנכסים

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.

(2) לחברה אין פעילות מחוץ לישראל.

(3) לפני ניכוי היתרה המאזנית של הפרשות להפסדי אשראי לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) לרבות נכסים לא כספיים ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

(5) בחישוב שנתי.

(6) יתרה ממוצעת כוללת יתרות שעמדו בתנאי סילוק ההתחייבויות לפי FAS166 (נושא 860 בקודיפיקציה) בסך כ-88 מיליון ש"ח (לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018 כ-92 מיליוני ש"ח).

טבלה 1 - שיעורי הכנסות והוצאות של החברה וניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית (המשך)

במיליוני ש"ח

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018 שיעור ההכנסה (הוצאה) ⁽⁴⁾	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018 הכנסות (הוצאות) ריבית	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018 יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019 שיעור ההכנסה (הוצאה) ⁽⁴⁾	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019 הכנסות (הוצאות) ריבית	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019 יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	
התחייבויות נושאות ריבית ⁽²⁾						
-	*-	3	-	*-	1	אשראי מתאגידים בנקאיים
-	*-	*-	-	-	-	התחייבויות אחרות
-	*-	3	-	*-	1	סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית
		2,805			2,825	זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
		23			19	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽³⁾
		2,831			2,845	סך כל ההתחייבויות
		420			474	סך כל האמצעים ההוניים
		3,251			3,319	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
-			0.62%			פער הריבית
-	*-	649	0.62%	1	642	תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית בישראל

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.

(2) לחברה אין פעילות מחוץ לישראל.

(3) לרבות התחייבויות לא כספיות והפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.

(4) בחישוב שנתי.

טבלה 1 - שיעורי הכנסות והוצאות של החברה וניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית (המשך)

במיליוני ש"ח

יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018 שיעור ההכנסה (2)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018 (הוצאות) ריבית	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018 יתרה ממוצעת (1)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019 שיעור ההכנסה (2)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019 (הוצאות) ריבית	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019 יתרה ממוצעת (1)	
מטבע ישראלי לא צמוד						
-	*-	649	0.62%	1	642	סך נכסים נושאי ריבית ⁽³⁾
-	(* -)	*-	-	*-	-	סך התחייבויות נושאות ריבית
-			0.62%			פער הריבית
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)						
-	-	-	-	-	-	סך נכסים נושאי ריבית
-	*-	3	-	*-	1	סך התחייבויות נושאות ריבית
-			-			פער הריבית
סך פעילות בישראל						
-	*-	649	0.62%	1	642	סך נכסים נושאי ריבית
-	*-	3	-	*-	1	סך התחייבויות נושאות ריבית
-			0.62%			פער הריבית

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים.

(2) בחישוב שנתי

(3) יתרה ממוצעת כוללת יתרות שעמדו בתנאי סילוק ההתחייבויות לפי FAS166 (נושא 860 בקודיפיקציה) בסך כ-88 מיליון ש"ח (לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018 כ-92 מיליוני ש"ח).

טבלה 1 - שיעורי הכנסות והוצאות של החברה וניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית (המשך)

במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2019 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2018

שינוי נטו	גידול (קיטון) בגלל שינוי (1) מחיר	גידול (קיטון) בגלל שינוי (1) כמות	
נכסים נושאי ריבית (2)			
-	-	-	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1	1	*-	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
*-	-	*-	נכסים נושאי ריבית אחרים
1	1	*-	סך הכל הכנסות ריבית
התחייבויות נושאות ריבית (2)			
*-	-	*-	אשראי מתאגידים בנקאיים
-	-	-	התחייבויות נושאות ריבית אחרות
*-	-	*-	סך הכל הוצאות ריבית

* סכום הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.

(1) השינוי בכמות חושב לפי ההפרש בין היתרות הממוצעות בתקופות כפול שיעור ההכנסה/הוצאה בתקופה.

השינוי במחיר חושב לפי היתרה הממוצעת של תקופה מקבילה כפול הפער בין שיעורי ההכנסה/הוצאה בין התקופות.

(2) לחברה אין פעילות מחוץ לישראל.

מס'	המונח בדוח	המונח המלא	הגדרת המונחים
1.	ALM (ננ"ה)	Asset and Liability Management (ניהול נכסים והתחייבויות)	ניהול נכסי החברה והתחייבויותיה במגמה ליצור הקבלה מתאימה ביניהם ולהכביר את הונה בטווח הארוך.
2.	CVA	Credit Valuation Adjustment	חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.
3.	FRA	Forward Rate	אקדמה על ריבית זמן עתידית מסוימת. חוזה שבו הצדדים מסכימים ביניהם על שער ריבית שיחול על קרן עתידית, בסכום ולתקופה מוסכמים מראש על מנת להקטין את החשיפה לסיכונים הכרוכים בשינוי שערי הריבית.
4.	IRS	Interest Rate Swap (חוזה החלפת שיעורי ריבית)	עסקה המאפשרת ללקוח החלפת תזרים מזומנים עתידי של תשלומי ריבית בעלי בסיס שונה (ריבית קבועה וריבית משתנה) וזאת על בסיס של קרן הנקבעת במועד ההתקשרות.
5.	KPIs	Key Performance Indicators (מדדי ביצוע עיקריים)	מדד עסקי המאפשר לבצע הערכה של הגורמים ההכרחיים להצלחת הארגון ולקביעת דרכי פעולה.
6.	On-Call		אשראי שניתן למס' ימים ונפרע על-פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.
7.	אמצעי שליטה		כמשמעו בחוק בנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.
8.	אשראי חוץ מאזני		כל ערבות פיננסית והתחייבות למתן אשראי.
9.	באזל 2 / באזל 3		הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על-ידי ועדת באזל העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.
10.	בעל עניין		לפי סעיף 80 להוראות הדיווח לציבור.
11.	גידור		עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.
12.	הון פיקוחי		בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 - מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי.
13.	הון רובד 1		כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 - מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי
14.	הון עצמי רובד 1		הון על בסיס מתמשך - כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות.
15.	הון רובד 1 נוסף		מורכב ממכשירי הון העומדים בקריטריונים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.
16.	הון רובד 2		כהגדרתו בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 202 - מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי.
17.	המשכיות עסקית		מצב בו עסק פועל ברציפות ללא הפרעות; כהגדרתו בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 355 - ניהול המשכיות עסקית
18.	הפחתת סיכון אשראי	(CRM) - Credit Risk Mitigation	בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 203 - מדידה והלימות הון - גישה הסטנדרטית - סיכון אשראי.
19.	סיכון אשראי התאגיד		סיכון של החברה להפסד כתוצאה מהאפשרות שלו/ה צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי החברה, כולן או חלקן, כפי שסוכמו.
20.	חבות		כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313 - מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
21.	חוב		זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה, אשר מוכרת כנכס במאזן של החברה.
22.	חוב בעייתי		חוב המסווג כפגום (לרבות חוב פגום בארגון מחדש של חוב בעייתי), נחות או בהשגחה מיוחדת.

מס'	המונח בדוח	המונח המלא	הגדרת המונחים
23.	חוב נחות		חוב שאינו מוגן באופן מספק על-ידי בטחונות או על-ידי יכולת התשלום של החייב וקיימת אפשרות ברורה כי החברה תספוג בגינו הפסד, אם הליקויים לא יתוקנו.
24.	חוב פגום		חובות שהחברה צופה כי לא תוכל לגבות את הסכומים המגיעים לה לפי הסכם החוב, לרבות מקרים שבהם החוב נמצא בפיגור של 90 ימים או יותר. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום.
25.	חוב בהשגחה מיוחדת		חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות בגינן נדרשת תשומת לב מיוחדת של ההנהלה. אם חולשות אלה לא יטופלו, התוצאה עלולה להיות התדרדרות בסיכויים לפירעון סיכון האשראי המאזני או במעמד של החברה בנושא בתאריך עתידי מסוים.
26.	חח"ד	חשבון חוזר דביטורי	חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.
27.	יחס הון כולל לנכסי סיכון		ההון הכולל הוא סך כל הון רובד 1 וסך כל הון רובד 2. יחס ההון הכולל מחושב על-ידי חלוקת ההון הכולל בנכסי סיכון.
28.	יתרת חוב רשומה		יתרת החוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או ניכיון שטרם הופחתו, עמלות נידחות נטו או עלויות נידחות נטו שנזקפו ליתרת החוב בהתאם להוראות הדיווח לציבור וטרם הופחתו, בניכוי כל סכום חוב שנמחק חשבונאית בעבר. בשונה מיתרת חוב נטו, אין לנכות מיתרת החוב הרשומה הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב. מובהר כי ריבית צבורה שלא הוכרה, או שהוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה, לא תיכלל ביתרת החוב הרשומה; כהגדרתה בהוראות הדיווח לציבור – דוח כספי שנתי, מס' 631.
29.	כרטיס בנקאי		כרטיס חיוב כמשמעו בחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א - 1981, המונפק על-ידי החברה.
30.	כרטיס חיוב מיידי (דביט)		הינו כרטיס בו מחזיק הכרטיס מחויב בחשבון הבנק בסמוך לאחר ביצוע העסקה ובכפוף ליתרה מספקת בחשבון הבנק.
31.	כתבי התחייבות נדחים		כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של החברה, למעט כתבי התחייבות אחרים ומאותו סוג; כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור – דוח כספי שנתי, מס' 631).
32.	מדד המחירים לצרכן		מדד המתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ביום ה-15 של כל חודש ומודד את אחוז השינוי שחל במשך הזמן בהוצאה הדרושה לקניית "סל קבוע" של מוצרים ושירותים, שמחיריהם ניתנים למדידה סדירה. "סל" זה מייצג את תצרוכתה של אוכלוסיית משקי הבית.
33.	מודל בלק אנד שולס-Black-Scholes model		מודל לתמחור אופציות הכולל טכניקת ערך נוכחי ומשקף את ערך הזמן והערך הפנימי של האופציה.
34.	מח"מ	משך חיים ממוצע	הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הריבית של המכשיר הפיננסי לאורך חייו ועד לפדיון הסופי.
35.	מכשיר פיננסי		מכשיר פיננסי הוא כל חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.

מס'	המונח בדוח	המונח המלא	הגדרת המונחים
36.	מכשירים נגזרים/ מכשירים פיננסיים נגזרים		מכשיר פיננסי או חוזה אחר בין שני צדדים, שהינו בעל שלושת המרכיבים הבאים: א. בסיסים (underlying), אחד או יותר וסכומים נקובים, אחד או יותר או הוראות תשלום, או שניהם יחד הקובעים את סכום הסילוק, ב. הראשונית נטו היא קטנה או כלל לא נדרשת; ג. ותנאיו דורשים או מאפשרים סילוק בנטו בין הצדדים.
37.	מכשירי אשראי חוץ מאזניים		כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור – דוח כספי שנת, מס' 631.
38.	יחידות פנטום		מכשיר התחייבותי המעניק תגמול במזומן על המבוסס שווי מניה וזאת ללא הזכאות לקבל מניה בפועל.
39.	מנפיק		אדם, לרבות תאגיד, המנפיק, מפיץ או משווק כרטיסי חיוב, שהוא צד לחוזה כרטיס חיוב עם לקוח והאחראי לתשלומים המגיעים מלקוח שעשה שימוש בכרטיס חיוב שהונפק, הופץ או שווק על-ידו.
40.	מסגרת אשראי		סכום הניצול המרבי שהחברה הסכימה לכבד בכרטיס הלקוח.
41.	שירותי ניכיון		כהגדרתם בסעיף 7א(א) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981.
42.	סולק		כהגדרתו בסעיף 36ט לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.
43.	ערבות		כהגדרתה בסעיף 1 לחוק הערבות, התשכ"ז-1967.
44.	פיחות/ייסוף		החלשות/התחזקות ערכו של מטבע ביחס למטבעות אחרים.
45.	צד קשור		כמשמעו בסעיף 1 הוראות הדיווח לציבור.
46.	קבוצת לווים		כהגדרתה בהוראת ניהול בנקאי תקין, מס' 313 - מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
47.	רווח נקי בסיסי למניה		הרווח הבסיסי למניה יחושב על-ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה האם (מונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה), במהלך התקופה.
48.	רווח נקי מדולל למניה		חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה האם, ובממוצע המשוקלל של מספר המניות הקיימות במחזור, בהתחשב בהשפעת כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדללות.
49.	ריבית בנק ישראל		הריבית שקובע בנק ישראל במסגרת ההחלטות המוניטריות התקופתיות, והמשמשת את הבנק לצורך מתן הלוואות לתאגידים הבנקאיים או לצורך קבלת הלוואות מתאגידים בנקאיים, כשעורה מזמן לזמן.
50.	שוק פעיל		שוק בו עסקאות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.
51.	שעבודים		בטחונות הניתנים למלווה על-ידי לווה כערובה להבטחת תשלום שהוא חייב לו.
52.	תאגיד בנקאי		כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.
53.	תאגיד עזר		כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.
54.	תביעה ייצוגית		כהגדרת המונח "תובענה ייצוגית" בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006.
55.	תוכנית המשכיות עסקית		תוכנית פעולה מקיפה בכתב, הקובעת מה הם הנהלים והמערכות הדורשים כדי לשמר את הרציפות העסקית או לשקם את פעילות החברה במקרה של שיבושים (כהגדרתה בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 355 – ניהול המשכיות עסקית).
56.	תקופת הבשלה	Vesting	התקופה שבה נדרש לקיים את כל התנאים המוגדרים להבשלה של הסדר תשלום מבוסס מניות.

מס'	המונח בדוח	המונח המלא	הגדרת המונחים
.57	תקרית קיברנטית (סייבר)		אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על-ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לחברה) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, יצוין, כי בהגדרה זו נכללים גם ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא נגרם נזק בפועל (כהגדרת "אירוע סייבר" בהוראת ניהול בנקאי תקין מס 361 – ניהול הגנת הסייבר). כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.
.58	תפעול הנפקה של קרטיסי חיוב		

אינדקס

עמוד	
41	א. אומדנים חשבונאיים קריטים
9	אסטרטגיה עסקית
15,16,21,25,53,72	ב. באזל
4,7,8,10,12,41,59,67	בנק הפועלים
28,29,30	במרה פנימית
28,29,30	במרות ונהלים
22,23,72	ג. גידור
16,39	ד. דיבידנד
11,19,27,55	ה. הלבנת הון
14,15,16,25,53,54,72	הלימות הון
8,12,55-59	הליכי רגולציה
14,19-21,38,42-52,55,69	הפרשה להפסדי אשראי
23,24	ז. זכויות עובדים
48,52,72	ח. חוב בעייתי (חובות בעייתיים)
72-73	חוב פגום (חובות פגומים)
8,11,56	חוק שטרות
42	י. יישום לראשונה
15,53	יעד ההון
7,8,19,26,27,41,59,67	ישראלכרט
8,17,18,60,61	מ. מגזרי פעילות
4,28	מדיניות חשבונאית
4,9,12,42	מידע צופה פני עתיד
57,74	מסגרת אשראי
10,26	מקורות המימון
9,18,27,75	ס. סייבר
26	סיכון אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות
9,18,19,27	סיכון אסטרטגי
13,14,15,18,19,20,21,44-54,72	סיכון אשראי
19-21	סיכון אשראי בעייתי
18,19	סיכון מוניטין
9,18	סיכון משפטי
9,19,25,26	סיכון נזילות
9,18,27	סיכון רגולטורי
9,15,18,26	סיכון תפעולי
8,10	סקירה כלכלית

עמוד

12,29,30,33 ר. רואי החשבון המבקרים
12 רווח למניה

23,24,62,63 ש. שווי הוגן

56 ת. תקן EMV
4 תרחיש קיצוני